

Warszawa, dnia 5 stycznia 2022 r.

Poz. 20

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI¹⁾**

z dnia 28 grudnia 2021 r.

w sprawie psów używanych w akcjach ratowniczych

Na podstawie art. 124z ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1940 i 2490) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) rasy psów, które mogą być używane w Państwowej Straży Pożarnej;
- 2) kryteria zdrowotne i użytkowe doboru psów do realizacji zadań Państwowej Straży Pożarnej;
- 3) specjalności ratownicze psów używanych w Państwowej Straży Pożarnej;
- 4) sposób szkolenia psów używanych w Państwowej Straży Pożarnej i ich opiekunów;
- 5) kwalifikacje egzaminatorów, tryb egzaminowania psów używanych w Państwowej Straży Pożarnej i ich opiekunów oraz testowania psów używanych w Państwowej Straży Pożarnej;
- 6) tryb pozyskiwania psów służbowych i psów kontraktowych;
- 7) tryb przydzielania psa służbowego;
- 8) tryb rekrutacji kandydatów, którzy mogą zostać opiekunami psów służbowych wycofanych z użycia;
- 9) tryb wycofywania z użycia psa służbowego;
- 10) sposób utrzymania, zakres i sposób zapewnienia zabiegów profilaktycznych oraz sposób transportu psów służbowych, psów służbowych wycofanych z użycia, psów kontraktowych i psów kontraktowych wycofanych z użycia, które przez okres co najmniej 5 lat trwania kontraktu były używane w Państwowej Straży Pożarnej;
- 11) sposób wyżywienia, wysokość normy wyżywienia psa służbowego i psa kontraktowego oraz normy wyżywienia psa służbowego wycofanego z użycia i psa kontraktowego wycofanego z użycia, który przez okres co najmniej 5 lat trwania kontraktu był używany w Państwowej Straży Pożarnej, w tym maksymalną wysokość normy w przypadku jej podwyższenia, jak również wysokość dziennej stawki pieniężnej na wyżywienie psa;
- 12) tryb przyznawania, wypłacania oraz zwrotu ryczałtu na pokrycie kosztów wyżywienia psa służbowego, psa służbowego wycofanego z użycia, psa kontraktowego i psa kontraktowego wycofanego z użycia, który przez okres co najmniej 5 lat trwania kontraktu był używany w Państwowej Straży Pożarnej;

¹⁾ Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji kieruje działem administracji rządowej – sprawy wewnętrzne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. poz. 2264).

- 13) tryb pokrywania kosztów zabiegów profilaktycznych i kosztów leczenia, w tym kosztów lekarstw, psa służbowego, psa służbowego wycofanego z użycia, psa kontraktowego i psa kontraktowego wycofanego z użycia, który przez okres co najmniej 5 lat trwania kontraktu był używany w Państwowej Straży Pożarnej;
- 14) sposób sprawowania nadzoru oraz dokumentowania wykonywania czynności związanych z nadzorem nad psami służbowymi, psami służbowymi wycofanymi z użycia, psami kontraktowymi i psami kontraktowymi wycofanymi z użycia, które przez okres co najmniej 5 lat trwania kontraktu były używane w Państwowej Straży Pożarnej;
- 15) tryb odbierania psa służbowego lub psa służbowego wycofanego z użycia opiekunowi lub organizacji, o której mowa w art. 124q ust. 9 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej, zwanej dalej „ustawą”;
- 16) wzory dokumentów stosowanych w tych sprawach.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) przewodniku – należy przez to rozumieć kierującego pracą psa ratowniczego w czasie akcji ratowniczych, szkoleń, ćwiczeń i egzaminów;
- 2) psie ratowniczym – należy przez to rozumieć psa używanego w Państwowej Straży Pożarnej;
- 3) szkoleniu – należy przez to rozumieć szkolenie zespołu;
- 4) zespole – należy przez to rozumieć przewodnika oraz kierowanego przez niego psa.

§ 3. Psy ratownicze posiadają:

- 1) metrykę wystawioną przez organizację zrzeszoną w Międzynarodowej Federacji Kynologicznej (FCI) w przypadku psów, o których mowa w § 5 ust. 1;
- 2) oznakowanie elektronicznym nośnikiem informacji (chip);
- 3) książeczkę zdrowia psa i paszport psa.

§ 4. 1. Opiekun psa służbowego i opiekun psa kontraktowego prowadzą dokumentację szkolenia, uzyskanych specjalizacji, udziału w ćwiczeniach i akcjach, badań i zaleceń weterynaryjnych, żywienia, kontraktu i wycofania z użycia tego psa w „Książce Psa Ratowniczego”.

2. Wzór „Książki Psa Ratowniczego” jest określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

Rozdział 2

Rasy psów ratowniczych

§ 5. 1. Psy ratownicze wybiera się spośród ras zarejestrowanych w Międzynarodowej Federacji Kynologicznej (FCI).

2. Ustala się następujące rasy psów ratowniczych:

- 1) labrador retriever;
- 2) golden retriever;
- 3) flat coated retriever;
- 4) nova scotia duck tolling retriever;
- 5) chesapeake bay retriever;
- 6) owczarek niemiecki;
- 7) owczarek holenderski;
- 8) owczarek belgijski;
- 9) border collie;
- 10) airedale terrier;

- 11) sznaucer średni;
- 12) sznaucer olbrzym;
- 13) springer spaniel walijski;
- 14) owczarek australijski;
- 15) owczarek francuski;
- 16) australian cattle dog;
- 17) biały owczarek szwajcarski;
- 18) wyżeł niemiecki;
- 19) berneński pies pasterski.

3. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się do szkolenia także psy niewymienione w ust. 1 i 2, wykazujące predyspozycje do pracy ratowniczej.

Rozdział 3

Kryteria zdrowotne i użytkowe doboru psa

§ 6. 1. W momencie zakupu pies służbowy posiada:

- 1) aktualne zaświadczenie o szczepieniu przeciwko wściekliznie (nie dotyczy psów w wieku poniżej 12 tygodnia życia);
- 2) wyniki badania w kierunku dysplazji stawów biodrowych i stawów łokciowych wraz z opisem lekarskim stwierdzającym, iż pies jest wolny od dysplazji stawów biodrowych i łokciowych (nie dotyczy psów w wieku poniżej 24 tygodnia życia).

2. Podstawą dyskwalifikacji do zakupu psa służbowego może być uzasadnione podejrzenie występowania chorób i wad, o których mowa w ust. 3, a także stwierdzenie:

- 1) widocznych blizn i dużych uszkodzeń skóry, w tym wyłysień i odbarwień, nawet po zaleczeniu, a także blizn lub innych śladów w okolicy szyi lub lewego ucha, mogących świadczyć o próbach usunięcia oznakowania elektronicznego lub tatuażu;
- 2) całkowitej lub częściowej amputacji uszu lub ogona;
- 3) złego stanu higieny psa, w tym:
 - a) silnego zabrudzenia skóry i sierści,
 - b) inwazji egzopasożytów,
 - c) nieprawidłowej pielęgnacji sierści, której utrzymanie w należytym stanie wymaga specjalnych zabiegów, takich jak strzyżenie lub trymowanie.

3. Do szkolenia w Państwowej Straży Pożarnej psa służbowego dyskwalifikują:

- 1) wady behawioralne i choroby neurologiczne mogące objawiać się:
 - a) nadpobudliwością ruchową lub innymi niepożądanymi zachowaniami,
 - b) zachowaniami sugerującymi możliwość występowania choroby kojcowej,
 - c) otepiałością lub słabą reakcją na bodźce środowiskowe,
 - d) innymi atypowymi reakcjami na bodźce zewnętrzne;
- 2) wady i choroby narządów zmysłów, w tym:
 - a) zaburzenia równowagi,
 - b) choroba lokomocyjna;
- 3) wady budowy i postawy, w tym:
 - a) dysplazja stawów,
 - b) kulawizny,

- c) stan po złamaniach kości,
 - d) krzywica,
 - e) dysfunkcje ruchowe,
 - f) nierozwinięta muskulatura;
- 4) wady i choroby układu powłokowego, w tym:
- a) uszkodzenia skóry i sierści, w szczególności otarcia, wygryzienia lub zmiany niedoborowe,
 - b) podejrzenie występowania neurodermatozy;
- 5) zaburzenia przemiany materii związane z:
- a) wychudzeniem,
 - b) otyłością;
- 6) schorzenia wymagające stosowania diety;
- 7) przepuklina pępkowa;
- 8) wnetrostwo;
- 9) ciąża lub ciąża urojona.

4. Do szkolenia w Państwowej Straży Pożarnej psa służbowego mogą dyskwalifikować:

- 1) wady i choroby narządów zmysłów (oczu, uszu, nosa);
- 2) budowa nietypowa dla danej rasy (wzrost, waga, proporcje, kątownanie);
- 3) uszkodzenia poduszek łap i pazurów;
- 4) wady i braki uzębienia.

5. W przypadku stwierdzenia wad lub chorób, o których mowa w ust. 4, decyzję o niezakwalifikowaniu psa służbowego do szkolenia podejmuje lekarz weterynarii w uzgodnieniu z właściwym kierownikiem jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej.

6. Psy służbowe muszą uzyskać pozytywne wyniki testów szceniąt oraz testów mentalności i przydatności do szkolenia, które określają:

- 1) stopień zależności psa od człowieka;
- 2) stopień socjalizacji psa i jego przystosowania do życia z człowiekiem;
- 3) tendencję psa do dominacji i submisji oraz reakcję na ograniczenie ruchów;
- 4) predyspozycje do aportowania i wrażliwość na bodźce;
- 5) zachowanie psa wobec innych psów.

7. Psy kontraktowe muszą posiadać zdany egzamin gruzowiskowy klasy 0, o którym mowa w § 8 ust. 3, oraz uzyskać pozytywny wynik badań weterynaryjnych wskazujący na brak przeciwwskazań zdrowotnych do użycia psa w akcji ratowniczej.

8. Inne psy muszą posiadać zdany egzamin gruzowiskowy klasy 0 lub egzamin terenowy klasy 0, o których mowa w § 8 ust. 3, oraz uzyskać pozytywny wynik badań weterynaryjnych wskazujących na brak przeciwwskazań zdrowotnych do użycia psa w akcji ratowniczej.

Rozdział 4

Specjalności ratownicze

§ 7. 1. Ustala się następujące specjalności ratownicze psów:

- 1) gruzowiskową, która obejmuje psy przeznaczone do poszukiwań ludzi zasypanych pod gruzami oraz pod osuwiskami ziemnymi i kamiennymi;
- 2) terenową, która obejmuje psy przeznaczone do poszukiwań ludzi zaginionych na terenach trudno dostępnych i leśnych.

2. Ustala się następujące klasy specjalności ratowniczych:

- 1) klasa 0;
- 2) klasa I.

3. Klasa 0 uprawnia zespół do kontynuowania szkolenia i przystąpienia do egzaminu klasy I.

4. Klasa I uprawnia zespół do uczestniczenia w akcjach ratowniczych.

Rozdział 5

Szkolenie i egzaminy

§ 8. 1. Szkolenie w zakresie specjalności ratowniczej dla psów służbowych i kontraktowych jest prowadzone w czterech etapach. Szkolenie jest realizowane w jednostkach organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej i jest prowadzone przez instruktorów lub młodszych instruktorów psów ratowniczych lub pod ich bezpośrednim nadzorem. Szkolenie innych psów jest prowadzone we własnym zakresie przez opiekuna lub przez właściwy podmiot, którego członkiem jest opiekun innego psa. Poziom wyszkolenia zespołów jest weryfikowany na podstawie wyników egzaminów organizowanych przez wyznaczone przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej szkoły lub ośrodki szkolenia Państwowej Straży Pożarnej.

2. Pierwszy etap szkolenia obejmuje okres od przydzielenia opiekunowi psa do sporządzenia przez co najmniej dwóch instruktorów psów ratowniczych oceny mentalności i przydatności psa do dalszego szkolenia. W tym okresie psa należy poddać socjalizacji środowiskowej oraz wyszkolić w zakresie podstaw posłuszeństwa. Ocena mentalności i przydatności psa do dalszego szkolenia przeprowadza się u psa w wieku od 12 do 24 miesięcy. W przypadku uzyskania negatywnej oceny mentalności i przydatności psa do dalszego szkolenia zespół może być powtórnie poddany takiej ocenie po upływie od 3 do 4 miesięcy, a w przypadku uzasadnionym stanem zdrowotnym psa – nie później niż przed upływem 12 miesięcy od dnia uzyskania oceny negatywnej. Powtórna ocena mentalności i przydatności psa do dalszego szkolenia jest oceną ostateczną. Uzyskanie przez zespół powtórnej oceny negatywnej wyklucza psa z dalszego szkolenia, co skutkuje wnioskiem egzaminatorów o wycofanie psa z dalszego szkolenia. W pierwszym etapie szkolenia opiekun lub przewodnik powinien odbyć szkolenie przewodników psów ratowniczych.

3. Drugi etap szkolenia obejmuje okres od uzyskania pozytywnej oceny mentalności i przydatności psa do dalszego szkolenia do zdania przez zespół egzaminu gruzowiskowej specjalności ratowniczej, zwanego dalej „egzaminem gruzowiskowym”, klasy 0 albo egzaminu terenowej specjalności ratowniczej, zwanego dalej „egzaminem terenowym”, klasy 0 i uzyskanie gruzowiskowej specjalności ratowniczej klasy 0 albo terenowej specjalności ratowniczej klasy 0. W tym okresie psa należy wyszkolić w zakresie posłuszeństwa użytkowego i współpracy oraz lokalizacji osób i ich oznaczania.

4. Trzeci etap szkolenia obejmuje okres od uzyskania przez zespół gruzowiskowej specjalności ratowniczej klasy 0 albo terenowej specjalności ratowniczej klasy 0 do zdania przez zespół egzaminu klasy I tej specjalności ratowniczej. W tym okresie przeprowadza się szkolenie z zakresu technik i taktyki poszukiwań z wykorzystaniem psów ratowniczych, przygotowujące opiekuna do egzaminu specjalności ratowniczej klasy I. Szkolenie to jest realizowane w ramach szkoleń przeprowadzanych przez wyznaczone przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej szkoły lub ośrodki szkolenia Państwowej Straży Pożarnej.

5. Czwarty etap szkolenia obejmuje okres od zdania przez zespół egzaminu specjalności ratowniczej klasy I po raz pierwszy. W tym okresie przeprowadza się szkolenie doskonalące umiejętności zespołu. Zespół, który uzyskał gruzowiskową specjalność ratowniczą klasy I, co najmniej raz w roku kalendarzowym uczestniczy w szkoleniu w formie ćwiczeń centralnego odwozu operacyjnego lub odwozu operacyjnego na obszarze województwa.

§ 9. 1. W roku kalendarzowym organizuje się przynajmniej dwa egzaminy gruzowiskowe klasy 0 i dwa egzaminy terenowe klasy 0 oraz cztery egzaminy gruzowiskowe klasy I i cztery egzaminy terenowe klasy I.

2. Egzaminy przeprowadza komisja egzaminacyjna powoływana przez organizatora egzaminów.

3. Komisja egzaminacyjna składa się z:

- 1) przewodniczącego komisji, wyznaczanego przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej;
- 2) dwóch egzaminatorów oceniających pracę psa, wyznaczanych przez organizatora egzaminów.

4. Egzaminatorów wyznacza się spośród osób, które odbyły szkolenie instruktora psów ratowniczych, o którym mowa w programie szkolenia wydanym na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 5b ustawy, zakończone zdaniem egzaminem przeprowadzonym w wyznaczonych szkołach lub w ośrodkach szkolenia Państwowej Straży Pożarnej.

§ 10. 1. Organizator egzaminów wyznacza terminy i miejsca egzaminów oraz określa maksymalną liczbę zespołów, dla jakiej jest organizowany egzamin.

2. Informację o planowanych terminach i miejscach egzaminów ogłasza się na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej organizatora egzaminu w czwartym kwartale roku kalendarzowego poprzedzającego rok, na który są wyznaczane terminy egzaminów. W uzasadnionych przypadkach organizator może zmienić liczbę, termin oraz miejsce przeprowadzenia egzaminów.

3. Informację o planowanych lub dodatkowych terminach i miejscach egzaminów ogłasza się na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej organizatora egzaminu, nie później niż 30 dni przed dniem egzaminu.

4. W informacji podaje się:

- 1) specjalność ratowniczą i klasę;
- 2) termin i miejsce, w którym będzie przeprowadzany egzamin;
- 3) adres, na który należy kierować zgłoszenie;
- 4) wykaz dokumentów załączanych do zgłoszenia oraz termin i miejsce ich składania;
- 5) maksymalną liczbę zespołów, dla jakiej jest organizowany egzamin w wyznaczonym terminie i miejscu.

5. Zgłoszenia można składać nie później niż na 14 dni przed wyznaczonym terminem egzaminu. Za dzień złożenia zgłoszenia uznaje się dzień wpływu zgłoszenia do organizatora egzaminu.

6. Listę zespołów przystępujących do egzaminu w wyznaczonym terminie i miejscu ogłasza się na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej organizatora egzaminu co najmniej 10 dni przed terminem egzaminu.

7. W przypadku niestawienia się zespołu na egzamin, na który zespół się zarejestrował, zespół będzie podlegał wykluczeniu z możliwości wzięcia udziału we wszystkich kolejnych egzaminach w ciągu 12 miesięcy.

8. Przepisu ust. 7 nie stosuje się, jeśli przewodnik złoży do organizatora egzaminu:

- 1) zwolnienie lekarskie obejmujące czas przeprowadzenia egzaminu;
- 2) potwierdzenie choroby psa lub
- 3) pisemne, w postaci papierowej lub elektronicznej, uzasadnienie nieobecności, spowodowane sytuacją nagłą.

§ 11. 1. Przed przystąpieniem do egzaminu przewodnik psa ratowniczego przedkłada przewodniczącemu komisji do wglądu zaświadczenie o szczepieniu psa przeciwko wściekliźnie lub paszport psa.

2. W przypadku gdy przewodnik nie przedłoży dokumentu, o którym mowa w ust. 1, zespół nie przystępuje do egzaminu w wyznaczonym terminie i miejscu.

3. Kolejność zespołów przystępujących do egzaminu terenowego klasy 0 lub klasy I oraz egzaminu gruzowiskowego klasy 0 wyłania się w drodze losowania, z tym że zespoły z niesterylizowanymi sukami przystępują do egzaminu po pozostałych zespołach.

4. Kolejność zespołów przystępujących do egzaminu gruzowiskowego klasy I ustala komisja egzaminacyjna.

§ 12. 1. Egzamin przeprowadza się w każdych warunkach atmosferycznych, o dowolnej porze dnia lub nocy, z zachowaniem środków bezpieczeństwa.

2. Szczególne warunki obiektów, w których przeprowadza się egzaminy, szczegółowy przebieg testu współpracy i testu zachowania się psa w stosunku do człowieka oraz przebieg prób poszukiwawczych są określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

§ 13. 1. Przewodniczący komisji egzaminacyjnej przerywa egzamin w przypadku:

- 1) wezwania zespołu do akcji ratowniczej;
- 2) zmiany warunków atmosferycznych zagrażającej bezpieczeństwu osób lub psów biorących udział w egzaminie;
- 3) zmiany stabilności gruzowiska zagrażającej bezpieczeństwu osób lub psów biorących udział w egzaminie.

2. Przewodniczący komisji egzaminacyjnej może przerwać egzamin w przypadku:

- 1) niezamierzonego ujawnienia się pozoranta;
- 2) zasląbnienia lub uszkodzenia ciała przewodnika lub pozoranta;
- 3) zasląbnienia lub uszkodzenia ciała psa;
- 4) niewłaściwego traktowania psa przez przewodnika.

3. Przewodniczący komisji egzaminacyjnej zawiesza egzamin w przypadku powzięcia wiadomości o następującym zdarzeniu:

- 1) naruszeniu przez przewodnika wymagań, o których mowa w dziale VII rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 sierpnia 2021 r. w sprawie szczegółowych warunków bezpieczeństwa i higieny służby strażaków Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. poz. 1681);
- 2) nieprawidłowym zachowaniu się psa w stosunku do człowieka lub innego psa;
- 3) naruszeniu przez przewodnika samodzielnej pracy poszukiwawczej psa, zgłaszanym przynajmniej przez dwóch członków komisji egzaminacyjnej;
- 4) braku motywacji psa do poszukiwania, zgłaszanej przynajmniej przez dwóch członków komisji egzaminacyjnej;
- 5) innego sposobu oznaczania przez psa niż zadeklarowany przez przewodnika;
- 6) widocznej niesprawności lub wystąpienia widocznej dolegliwości psa.

4. Egzamin zawiesza się na czas niezbędny do wyjaśnienia zaistnienia zdarzenia stanowiącego przyczynę zawieszenia.

5. Jeżeli nie zostało potwierdzone zaistnienie zdarzenia stanowiącego przyczynę zawieszenia egzaminu, egzamin jest kontynuowany.

6. Przewodniczący komisji egzaminacyjnej przerywa egzamin w przypadku potwierdzenia zaistnienia zdarzenia stanowiącego przyczynę zawieszenia egzaminu.

7. Przewodnik może zgłosić w trakcie egzaminu konieczność jego przerwania w przypadkach określonych w ust. 2 pkt 1–3.

8. Jeżeli egzamin został przerwany w przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 2, egzamin powtarza się w całości w terminie wskazanym przez organizatora egzaminów.

9. Jeżeli egzamin został przerwany przez przewodnika w sposób nieuzasadniony albo w przypadku, o którym mowa w ust. 6, egzamin uznaje się za niezdany.

§ 14. 1. Wzór arkusza oceny prób poszukiwawczych oraz wzór arkusza oceny egzaminu są określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia.

2. Po zakończeniu egzaminu:

- 1) komisja egzaminacyjna informuje przewodnika o wyniku egzaminu, podając uzasadnienie wyniku;
- 2) komisja egzaminacyjna, na podstawie arkusza egzaminacyjnego, sporządza protokół egzaminacyjny.

3. Wzór zbiorczego arkusza egzaminacyjnego i wzór protokołu egzaminacyjnego są określone w załączniku nr 4 do rozporządzenia.

§ 15. 1. Egzamin specjalności ratowniczej klasy 0, zwany dalej „egzaminem klasy 0”, składa się z testu zachowania się psa w stosunku do człowieka i z próby poszukiwawczej. Test zachowania się psa w stosunku do człowieka przeprowadza się przed próbą poszukiwawczą.

2. Podczas egzaminu klasy 0 nie powtarza się testu zachowania się psa w stosunku do człowieka i próby poszukiwawczej.

3. Zespół przystępuje do egzaminu klasy 0, jeżeli pies ukończył 18 miesięcy.

4. Podczas egzaminu klasy 0 ocenia się:

- 1) motywację psa do pracy;
- 2) umiejętność lokalizacji i oznaczania osób w strefach o różnej skali dostępności;
- 3) umiejętność samodzielnej pracy psa i współdziałania zespołu w strefach o różnej skali dostępności;
- 4) możliwości psychofizyczne i wytrzymałość psa;
- 5) odporność zespołu na bodźce zewnętrzne stanowiące elementy pozoracji przeszkadzającej;
- 6) poziom posłuszeństwa psa i umiejętność przewodnika kierowania psem z dystansu;
- 7) poziom sprawności fizycznej psa i zdolność pokonywania przez niego przeszkód;
- 8) pracę przewodnika.

§ 16. 1. Egzamin klasy 0 jest zdany, jeżeli zostaną zaliczone test zachowania się psa w stosunku do człowieka i próba poszukiwawcza.

2. Niezdany egzamin klasy 0 można powtarzać najwyżej cztery razy. Okres między kolejnymi terminami składania egzaminu klasy 0 nie może być krótszy niż 2 miesiące.

3. Zespół, który zdał egzamin klasy 0, otrzymuje dyplom wydany przez organizatora egzaminów.

4. Wzór dyplomu jest określony w załączniku nr 5 do rozporządzenia.

§ 17. 1. Zespół przystępuje do egzaminu klasy I gruzowiskowej organizowanego na terenie województwa, które nie jest właściwym obszarem działania zespołu.

2. W indywidualnych przypadkach zespół może przystąpić do egzaminu klasy I organizowanego na terenie województwa, które jest właściwym obszarem działania tego zespołu, jeżeli uzyska zgodę organizatora egzaminów.

3. Egzamin specjalności ratowniczej klasy I, zwany dalej „egzaminem klasy I”, składa się z testu współpracy i z testu zachowania się psa w stosunku do człowieka oraz z próby poszukiwawczej. Testy przeprowadza się przed próbą poszukiwawczą.

4. Niezdany test współpracy można powtórzyć jeden raz. Nie powtarza się testu zachowania się psa w stosunku do człowieka oraz próby poszukiwawczej.

5. Jeżeli w ciągu 12 miesięcy od zdania egzaminu klasy I zespół przystępuje do egzaminu klasy I innej specjalności ratowniczej, nie powtarza się zdanego testu współpracy.

6. Zespół przystępuje do egzaminu klasy I, jeżeli pies ukończył 24 miesiące.

7. Podczas egzaminu klasy I ocenia się:

- 1) poziom sprawności fizycznej psa i zdolność pokonywania przez niego przeszkód;
- 2) poziom posłuszeństwa psa i umiejętność przewodnika kierowania psem z dystansu;
- 3) zachowanie się psa w stosunku do człowieka;
- 4) umiejętność lokalizacji i oznaczania osób przez psa w strefach o różnej skali dostępności;
- 5) umiejętność samodzielnej pracy psa i współdziałania zespołu w strefach o różnej skali dostępności, przy świetle dziennym i przy oświetleniu sztucznym;
- 6) odporność zespołu na bodźce zewnętrzne stanowiące elementy pozoracji przeszkadzającej;
- 7) pracę przewodnika.

8. Zespół przystępujący do egzaminu klasy I po raz pierwszy:

- 1) posiada ważną specjalność ratowniczą klasy 0;
- 2) ukończył szkolenie z zakresu technik i taktyki poszukiwań z wykorzystaniem psów ratowniczych.

9. Egzamin klasy I jest zdany, jeżeli są zaliczone test współpracy i test zachowania się psa w stosunku do człowieka oraz próba poszukiwawcza.

10. Zespół, który zdał egzamin klasy I, otrzymuje zaświadczenie o ważności specjalności ratowniczej wydane przez organizatora egzaminów. Wzór zaświadczenia o ważności specjalności ratowniczej jest określony w załączniku nr 6 do rozporządzenia.

§ 18. 1. Niezdany egzamin klasy I można powtarzać najwyżej cztery razy z rzędu.

2. Jeżeli w okresie 12 miesięcy od zdania egzaminu klasy 0 zespół nie zda egzaminu klasy I, wtedy zespół ponownie przystępuje do egzaminu klasy 0.

§ 19. 1. Termin ważności klasy 0 wynosi 12 miesięcy od dnia jej uzyskania.

2. Termin ważności klasy I specjalności gruzowiskowej wynosi:

- 1) 24 miesiące, jeżeli podczas próby poszukiwawczej zostaną łącznie spełnione warunki, o których mowa w załączniku nr 2 do rozporządzenia w dziale IV w części C w ust. 23 w pkt 1 i 2;
- 2) 18 miesięcy, jeżeli podczas próby poszukiwawczej zostaną łącznie spełnione warunki, o których mowa w załączniku nr 2 do rozporządzenia w dziale IV w części C w ust. 23 w pkt 1 i 3 lub pkt 1 i 4;
- 3) 12 miesięcy, jeżeli podczas próby poszukiwawczej zostaną łącznie spełnione warunki, o których mowa w załączniku nr 2 do rozporządzenia w dziale IV w części C w ust. 23 w pkt 1 i 5.

3. Termin ważności klasy I specjalności terenowej wynosi 12 miesięcy od dnia jej uzyskania.

4. Gdy z przyczyn leżących po stronie organizatora zespół nie może przystąpić do egzaminu specjalności ratowniczej klasy I, termin ważności przedłuża się do czasu przystąpienia zespołu do egzaminu wskazanego przez organizatora.

5. Jeżeli zespół podejdzie do egzaminu i uzyska wynik negatywny z egzaminu specjalności ratowniczej klasy I, traci uprawnienia danej specjalności ratowniczej.

Rozdział 6

Nabycie psa służbowego

§ 20. 1. Psy służbowe nabywa się z hodowli znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub za granicą.

2. Psa służbowego nabywa się w wieku od 8 do 16 tygodni, w oparciu o opinię hodowcy, o wyniki przeprowadzonych testów szceniąt oraz o opinię zespołu, o którym mowa w ust. 7.

3. Psa służbowego można nabyć w wieku od 12 do 24 miesięcy, w oparciu o test mentalności, o test przydatności do szkolenia ratowniczego i o opinię zespołu, o którym mowa w ust. 7.

4. Psa służbowego można nabyć także w drodze nieodpłatnego przekazania psa kontraktowego lub w drodze zakupu psa kontraktowego.

5. Pies służbowy przewidziany do zakupu musi posiadać mikroczip zgodny z normą ISO 11784/5 FDX-B.

6. Pies służbowy musi posiadać metrykę lub rodowód wystawiony przez organizację zrzeszoną w Międzynarodowej Federacji Kynologicznej (FCI).

7. Zakup psa służbowego przeprowadza zespół w składzie:

- 1) instruktor psów ratowniczych;
- 2) wyznaczony strażak na opiekuna psa ratowniczego;
- 3) przedstawiciel jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej nabywającej psa.

8. Przed zakupem instruktor psów ratowniczych przeprowadza test charakteru szceniąt.

9. Z czynności zakupu psa służbowego sporządza się protokół, który zawiera informacje, o których mowa w ust. 2 i 3.

Rozdział 7

Psy kontraktowe

§ 21. 1. Kierownik właściwej jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej w celu użycia psa w akcjach ratowniczych zawiera kontrakt ze strażakiem będącym właścicielem psa.

2. Strażak musi mieć ukończone szkolenie z technik i taktyki poszukiwań z wykorzystaniem psów ratowniczych.

3. Kontrakt może zostać zawarty, jeśli pies kontraktowy używany w Państwowej Straży Pożarnej posiada ważną specjalność gruzowiskową klasy 0.

4. Kontrakt zostaje zawarty po uzyskaniu przez psa pozytywnego wyniku badań weterynaryjnych wskazujących na brak przeciwwskazań zdrowotnych do użycia psa w akcjach ratowniczych.

5. Kontrakt obejmuje:

- 1) obowiązki kierownika jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej;
- 2) obowiązki opiekuna psa;
- 3) czas trwania kontraktu;
- 4) warunki rozwiązania kontraktu.

Rozdział 8

Opiekun psa służbowego

§ 22. 1. Psa służbowego przydziela się jednemu opiekunowi.

2. Kierownik jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej, na której stanie znajduje się pies służbowy, powołuje komisję w sprawie przydzielenia psa.

3. W skład komisji wchodzi:

- 1) przewodniczący komisji – przedstawiciel kierownika jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej;
- 2) instruktor szkolenia psów ratowniczych;
- 3) dowódca specjalistycznej grupy poszukiwawczo-ratowniczej Państwowej Straży Pożarnej;
- 4) przewodnik psa ratowniczego posiadający przynajmniej dwukrotnie zdany egzamin specjalności gruzowiskowej klasy I.

4. Z prac komisji sporządza się protokół przydzielenia psa służbowego, który zatwierdza kierownik jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej.

§ 23. 1. W przypadku złożenia przez dotychczasowego opiekuna psa służbowego wycofanego z użycia pisemnej, w postaci papierowej lub elektronicznej, deklaracji woli sprawowania opieki nad psem służbowym wycofanym z użycia, kierownik jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej, na której stanie znajduje się pies, lub osoba przez niego upoważniona przeprowadza z dotychczasowym opiekunem zwierzęcia rozmowę kwalifikacyjną.

2. Z przeprowadzonej rozmowy kwalifikacyjnej sporządza się protokół powierzenia psa służbowego wycofanego z użycia.

3. Decyzję o powierzeniu psa służbowego wycofanego z użycia dotychczasowemu opiekunowi podejmuje kierownik jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej, na której stanie znajduje się pies.

4. Podczas postępowania rekrutacyjnego, o którym mowa w art. 124q ust. 4 ustawy, kierownik jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej, na której stanie znajduje się pies, lub osoba przez niego upoważniona przeprowadza rozmowę kwalifikacyjną z kandydatem na opiekuna psa służbowego.

5. Z przeprowadzonej rozmowy kwalifikacyjnej sporządza się protokół powierzenia psa służbowego wycofanego z użycia.

6. Podstawą do przyznania lub odmowy przyznania psa służbowego wycofanego z użycia jest ocena kompetencji kandydata na opiekuna psa wycofanego z użycia, uwzględniająca:

- 1) posiadanie odpowiednich umiejętności w opiekowaniu się psem;
- 2) posiadanie niezbędnej wiedzy z zakresu żywienia psa;
- 3) możliwość zapewnienia prawidłowego utrzymania psa.

7. Wzór protokołu powierzenia psa służbowego wycofanego z użycia jest określony w załączniku nr 7 do rozporządzenia.

Rozdział 9

Tryb wycofywania z użycia psa służbowego

§ 24. 1. W celu wycofania z użycia psa służbowego, kierownik jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej, na której stanie znajduje się pies, powołuje komisję.

2. W skład komisji wchodzi:

- 1) przedstawiciel kierownika jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej, o którym mowa w ust. 1 – będący przewodniczącym komisji;
- 2) instruktor szkolenia psów ratowniczych współpracujący z jednostką organizacyjną Państwowej Straży Pożarnej, na której stanie znajduje się pies;
- 3) lekarz weterynarii.

3. Komisja powołana do wycofania psa służbowego z użycia sporządza protokół na podstawie:

- 1) dokumentacji lekarsko-weterynaryjnej;
- 2) opinii instruktora szkolenia psów ratowniczych współpracującego z jednostką organizacyjną Państwowej Straży Pożarnej, na której stanie znajduje się pies;
- 3) opinii właściwego dowódcy specjalistycznej grupy poszukiwawczo-ratowniczej Państwowej Straży Pożarnej.

4. Protokół wycofania z użycia psa służbowego zatwierdza kierownik jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej, na której stanie znajduje się pies.

5. Protokół wycofania z użycia psa służbowego jest podstawą do:

- 1) pozostawienia lub powierzenia opieki nad psem opiekunowi zgodnie z art. 124q ustawy;
- 2) wycofania psa służbowego z dalszego szkolenia i zdjęcia go ze stanu ewidencji właściwej jednostki Państwowej Straży Pożarnej, w przypadkach określonych w art. 124v ust. 1 ustawy.

6. Wzór protokołu wycofania z użycia psa służbowego jest określony w załączniku nr 8 do rozporządzenia.

Rozdział 10

Sposób utrzymania, zakres i sposób zapewnienia zabiegów profilaktycznych oraz sposób transportu psów

§ 25. 1. Psy służbowe w okresie poza służbą przebywają w domu opiekuna.

2. Kierownik jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej, na której stanie znajdują się psy służbowe lub który podpisał kontrakt na używanie psa w akcjach ratowniczych, zapewnia psom służbowym i psom kontraktowym:

- 1) odpowiednie wyposażenie w miejscu przebywania psa, w tym:
 - a) pomieszczenie,
 - b) budę,
 - c) legowisko,
 - d) miski metalowe,

- e) akcesoria do szkolenia,
 - f) szorki identyfikacyjne,
 - g) buty ochronne dla psa,
 - h) kamizelkę chłodzącą dla psa;
- 2) paszport psa.

3. Psom służbowym, psom kontraktowym, psom służbowym wycofanym z użycia, psom kontraktowym wycofanym z użycia, które przez okres co najmniej 5 lat trwania kontraktu były używane w Państwowej Straży Pożarnej, zapewnia się w celach służbowych transport samochodami dostosowanymi do przewozu psów ratowniczych.

4. Psy służbowe wycofane z użycia oraz psy kontraktowe wycofane z użycia, które przez okres co najmniej 5 lat trwania kontraktu były używane w Państwowej Straży Pożarnej, przebywają w domu opiekuna.

5. W przypadku przekazania psa służbowego wycofanego z użycia organizacji, o której mowa w art. 124q ust. 9 ustawy, pies przebywa w pomieszczeniach spełniających wymagania, o których mowa w art. 9 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2020 r. poz. 638 oraz z 2021 r. poz. 1718 i 1728).

6. Psa służbowego, psa służbowego wycofanego z użycia, psa kontraktowego i psa kontraktowego wycofanego z użycia, który przez okres co najmniej 5 lat trwania kontraktu był używany w Państwowej Straży Pożarnej, poddaje się:

- 1) obowiązkowym szczepieniom przeciwko wściekliźnie;
- 2) innym szczepieniom ochronnym przeciwko chorobom zakaźnym zgodnie z zaleceniami lekarza weterynarii;
- 3) okresowym badaniom stanu zdrowia – nie rzadziej niż dwa razy do roku, jednak nie częściej niż cztery razy do roku;
- 4) odrobaczeniom – nie rzadziej niż dwa razy do roku, jednak nie częściej niż cztery razy do roku;
- 5) bieżącemu zabezpieczeniu przed pasożytami zewnętrznymi;
- 6) innym zabiegom profilaktycznym – według wskazań lekarza weterynarii.

7. Czynności, o których mowa w ust. 6, wykonuje lekarz weterynarii.

8. Psa służbowego i psa kontraktowego poddaje się badaniom przez lekarza weterynarii każdorazowo przed udziałem oraz po udziale w akcjach lub ćwiczeniach międzynarodowych.

Rozdział 11

Wyżywienie psów

§ 26. Normy wyżywienia psa służbowego, psa kontraktowego, psa służbowego wycofanego z użycia, psa kontraktowego wycofanego z użycia, który przez okres co najmniej 5 lat trwania kontraktu był używany w Państwowej Straży Pożarnej, są określone w załączniku nr 9 do rozporządzenia.

§ 27. 1. Za zakup karmy i prawidłowe żywienie psa służbowego, psa służbowego wycofanego z użycia, psa kontraktowego i psa kontraktowego wycofanego z użycia, który przez okres co najmniej 5 lat trwania kontraktu był używany w Państwowej Straży Pożarnej, odpowiada jego opiekun.

2. Pies służbowy, pies służbowy wycofany z użycia, pies kontraktowy i pies kontraktowy wycofany z użycia, który przez okres co najmniej 5 lat trwania kontraktu był używany w Państwowej Straży Pożarnej, jest żywiony wysokogatunkową, pełnowartościową suchą karmą, dostosowaną do wieku psa i stwierdzonego weterynaryjnie jego stanu zdrowia lub według wskazań lekarza weterynarii.

3. W przypadku wskazań lekarza weterynarii w żywieniu psa może być stosowana specjalistyczna dieta.

§ 28. 1. Dzienna stawka pieniężna na wyżywienie psa służbowego i psa kontraktowego wynosi:

- 1) dla psa o wadze powyżej 20 kg:
 - a) w okresie letnim – 13 zł,
 - b) w okresie zimowym – 16 zł,

- c) któremu podniesiono normę wyżywienia:
 - w okresie letnim – 17 zł,
 - w okresie zimowym – 21 zł;
- 2) dla psa o wadze do 20 kg:
 - a) w okresie letnim – 9 zł,
 - b) w okresie zimowym – 13 zł,
 - c) któremu podniesiono normę wyżywienia:
 - w okresie letnim – 12 zł,
 - w okresie zimowym – 17 zł.

2. Dzienna stawka pieniężna na wyżywienie psa służbowego wycofanego z użycia i psa kontraktowego wycofanego z użycia, który przez okres co najmniej 5 lat trwania kontraktu był używany w Państwowej Straży Pożarnej, wynosi:

- 1) dla psa o wadze powyżej 20 kg:
 - a) w okresie letnim – 10 zł,
 - b) w okresie zimowym – 13 zł,
 - c) któremu podniesiono normę wyżywienia:
 - w okresie letnim – 13 zł,
 - w okresie zimowym – 17 zł;
- 2) dla psa o wadze do 20 kg:
 - a) w okresie letnim – 7 zł,
 - b) w okresie zimowym – 10 zł,
 - c) któremu podniesiono normę wyżywienia:
 - w okresie letnim – 9 zł,
 - w okresie zimowym – 13 zł.

3. Maksymalna wysokość normy wyżywienia psa służbowego, psa kontraktowego, psa służbowego wycofanego z użycia, psa kontraktowego wycofanego z użycia, który przez okres co najmniej 5 lat trwania kontraktu był używany w Państwowej Straży Pożarnej, w przypadku jej podwyższenia, wynosi 130% normy określonej w załączniku nr 9 do rozporządzenia.

4. Okres zimowy trwa od 1 listopada do 31 marca.

5. Psu służbowemu i psu kontraktowemu podaje się dodatki do wyżywienia, szczególnie w postaci specjalistycznych olejów oraz karm mięsnych mających na celu zwiększenie wydolności i odporności organizmu.

6. Psa służbowego i psa kontraktowego żywi się co najmniej dwa razy dziennie.

§ 29. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej przyznaje ryczałt na pokrycie kosztów wyżywienia zwierzęcia na podstawie wniosku opiekuna psa służbowego, opiekuna psa służbowego wycofanego z użycia, opiekuna psa kontraktowego, opiekuna psa kontraktowego wycofanego z użycia, który przez okres co najmniej 5 lat trwania kontraktu był używany w Państwowej Straży Pożarnej.

2. Kierownik jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej przyznaje ryczałt na pokrycie kosztów wyżywienia zwierzęcia obliczany jako iloczyn dni w danym miesiącu kalendarzowym i dziennej stawki pieniężnej wyżywienia psa, o której mowa w § 28 ust. 1 i 2.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, rozpatruje się w terminie 14 dni od dnia złożenia przez jego zatwierdzenie lub odmowę.

4. Ryczałt wypłaca się niezwłocznie po zatwierdzeniu wniosku przez kierownika jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej.

5. Opiekun psa służbowego, opiekun psa służbowego wycofanego z użycia, opiekun psa kontraktowego, opiekun psa kontraktowego wycofanego z użycia, który przez okres co najmniej 5 lat trwania kontraktu był używany w Państwowej Straży Pożarnej, oraz organizacja, o której mowa w art. 124q ust. 9 ustawy, dokonują proporcjonalnego zwrotu wypłaconego ryczałtu z tytułu kosztów wyżywienia zwierzęcia właściwemu kierownikowi jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej, o którym mowa w art. 124s ust. 7 ustawy, w terminie 30 dni od dnia wystąpienia przypadku, o którym mowa w art. 124s ust. 6 ustawy.

Rozdział 12

Koszty zabiegów profilaktycznych i leczenia psów

§ 30. 1. Koszty zabiegów profilaktycznych i koszty leczenia, w tym koszty leków przeznaczonych dla psa służbowego, psa służbowego wycofanego z użycia, psa kontraktowego i psa kontraktowego wycofanego z użycia, który przez okres co najmniej 5 lat trwania kontraktu był używany w Państwowej Straży Pożarnej, pokrywa się w terminie określonym w fakturze.

2. Koszty, o których mowa w ust. 1, zatwierdza kierownik jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej, o którym mowa w art. 124t ust. 6 ustawy.

Rozdział 13

Nadzór

§ 31. 1. Nadzór, o którym mowa w art. 124w ustawy, jest prowadzony w odniesieniu do:

- 1) warunków określonych w art. 124r ustawy;
- 2) stwierdzenia przypadków określonych w art. 124y ust. 1 ustawy.

2. Kierownik jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej, o którym mowa w art. 124w ustawy, lub osoba przez niego wyznaczona przeprowadza kontrolę warunków utrzymania psów służbowych, psów służbowych wycofanych z użycia, psów kontraktowych oraz psów kontraktowych wycofanych z użycia, które przez okres co najmniej 5 lat trwania kontraktu były używane w Państwowej Straży Pożarnej – co najmniej raz w roku.

3. Kierownik jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej, o którym mowa w art. 124w ustawy, lub osoba przez niego wyznaczona, podczas przeprowadzania kontroli warunków utrzymania, dokonuje sprawdzenia:

- 1) Książki Psa Ratowniczego;
- 2) dokumentacji lekarsko-weterynaryjnej, w tym:
 - a) książeczki zdrowia psa,
 - b) paszportu psa,
 - c) opinii weterynaryjnej dotyczącej kondycji psa;
- 3) jakości podawanej psu karmy.

4. Kierownik jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej, o którym mowa w art. 124w ustawy, lub osoba przez niego wyznaczona, z przeprowadzenia kontroli warunków utrzymania psa służbowego, psa służbowego wycofanego z użycia, psa kontraktowego oraz psa kontraktowego wycofanego z użycia, który przez okres co najmniej 5 lat trwania kontraktu był używany w Państwowej Straży Pożarnej, sporządza notatkę służbową.

5. Opinia weterynaryjna dotycząca kondycji psa jest sporządzana dla każdego psa nie rzadziej niż raz na pół roku.

6. W przypadku podejrzenia zaistnienia nieprawidłowości związanych z opieką nad psem, kierownik jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej powołuje komisję, w celu określenia dalszego postępowania.

7. W skład komisji wchodzi:

- 1) przewodniczący komisji wyznaczony przez kierownika jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej;
- 2) dowódca specjalistycznej grupy poszukiwawczo-ratowniczej Państwowej Straży Pożarnej;
- 3) instruktor szkolenia psów ratowniczych współpracujący z jednostką organizacyjną Państwowej Straży Pożarnej;
- 4) lekarz weterynarii.

8. Komisja, o której mowa w ust. 6, może wnioskować o:

- 1) pozostawienie psa dotychczasowemu opiekunowi lub organizacji, o której mowa w art. 124q ust. 9 ustawy;
- 2) odebranie psa opiekunowi lub organizacji, o której mowa w art. 124q ust. 9 ustawy, z wyłączeniem psów kontraktowych i psów kontraktowych wycofanych z użycia, które przez okres co najmniej 5 lat trwania kontraktu były używane w Państwowej Straży Pożarnej;
- 3) przekazanie psa pod opiekę innemu opiekunowi lub organizacji, o której mowa w art. 124q ust. 9 ustawy, z wyłączeniem psów kontraktowych i psów kontraktowych wycofanych z użycia, które przez okres co najmniej 5 lat trwania kontraktu były używane w Państwowej Straży Pożarnej;
- 4) wszczęcie procedury wycofania psa z użycia w akcjach ratowniczych.

§ 32. 1. Na podstawie orzeczenia komisji, o której mowa w § 31 ust. 6, pies służbowy lub pies służbowy wycofany z użycia może zostać odebrany opiekunowi lub organizacji, o której mowa w art. 124q ust. 9 ustawy.

2. Komisja może być powoływana na wniosek przełożonego opiekuna psa ratowniczego lub instruktora szkolenia.

3. Z czynności odebrania psa sporządza się protokół odebrania psa, który zatwierdza kierownik jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej, na której stanie znajduje się pies lub w której pies był używany. Wzór protokołu jest określony w załączniku nr 10 do rozporządzenia.

4. Pies odebrany opiekunowi lub organizacji, o której mowa w art. 124q ust. 9 ustawy, może być przekazany innemu opiekunowi lub organizacji, o której mowa w art. 124q ust. 9 ustawy.

Rozdział 14

Przepisy przejściowy i końcowy

§ 33. Specjalności ratownicze psów ratowniczych używanych w Państwowej Straży Pożarnej, uzyskane na podstawie dotychczasowych przepisów, zachowują ważność do upływu terminu ich ważności.

§ 34. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z mocą od dnia 21 grudnia 2021 r.²⁾

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji: *wz. M. Wąsik*

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13 grudnia 2012 r. w sprawie zwierząt wykorzystywanych w akcjach ratowniczych (Dz. U. poz. 1444).

Załączniki do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych
i Administracji z dnia 28 grudnia 2021 r. (poz. 20)

Załącznik nr 1

WZÓR

KSIĄŻKA PSA RATOWNICZEGO

Imię psa ratowniczego:..... Nazwa i przydomek hodowlany:

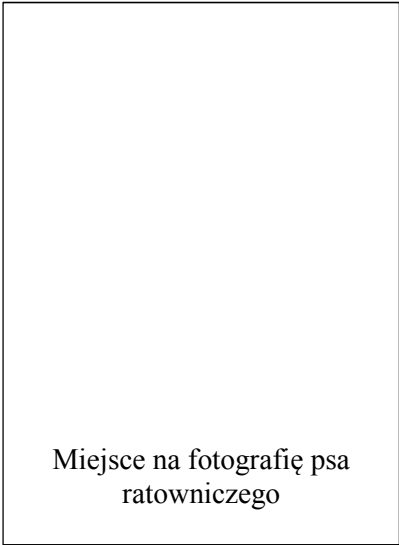
Rasa: Data urodzenia:

Płeć: Tatuaż/chip nr:

Maść:

Nr służbowy:

Komenda Powiatowa (Miejska) Państwowej Straży Pożarnej w

Miejsce na fotografię psa
ratowniczego

1. PRZEWODNIK:

Nazwisko:	Imię:	Adres zamieszkania:	Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza Grupa Poszukiwawczo-Ratownicza:
------------------	--------------	----------------------------	--

2. PRZEWODNIK:

Nazwisko:	Imię:	Adres zamieszkania:	Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza Grupa Poszukiwawczo-Ratownicza:
------------------	--------------	----------------------------	--

3. PRZEWODNIK:

Nazwisko:	Imię:	Adres zamieszkania:	Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza Grupa Poszukiwawczo-Ratownicza:
------------------	--------------	----------------------------	--

4. PRZEWODNIK:

Nazwisko:	Imię:	Adres zamieszkania:	Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza Grupa Poszukiwawczo-Ratownicza:
------------------	--------------	----------------------------	--

OBOWIĄZKOWE OCENY I SZKOLENIA

Ocena/szkolenia	Data	Miejsce realizacji	Nazwisko przewodnika	Wynik	Podpis prowadzącego ocenę/szkolenie
Ocena mentalności i przydatności do szkolenia*					
Szkolenie przygotowawcze do egzaminu gruzowiskowego lub terenowego klasy I z zakresu technik i taktyki poszukiwań z wykorzystaniem psów ratowniczych**					

* Zgodnie z § 6 ust. 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 grudnia 2021 r. w sprawie psów używanych w akcjach ratowniczych.

** Zgodnie z § 8 ust. 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 grudnia 2021 r. w sprawie psów używanych w akcjach ratowniczych.

**WYCOFANIE PSA SŁUŻBOWEGO/KONTRAKTOWEGO*
Z UŻYCIA**

Pies został wycofany z użycia dnia:
na podstawie

.....

.....

Przyczyna wycofania psa z użycia:
.....

.....

.....

Po wycofaniu pies został:
.....

.....

.....

.....
*(podpis Komendanta Powiatowego (Miejskiego)
Państwowej Straży Pożarnej)*

.....
*(podpis Komendanta Wojewódzkiego
Państwowej Straży Pożarnej)*

.....
(podpis lekarza weterynarii)

* Niewłaściwe skreślić.

**SZCZEGÓLNE WARUNKI OBIEKTÓW, W KTÓRYCH PRZEPROWADZA SIĘ EGZAMINY,
SZCZEGÓŁOWY PRZEBIEG TESTU WSPÓŁPRACY I TESTU ZACHOWANIA SIĘ PSA W STOSUNKU
DO CZŁOWIEKA ORAZ PRZEBIEG PRÓB POSZUKIWAWCZYCH**

I. Test współpracy oraz test zachowania się psa w stosunku do człowieka

Obiekt przygotowany do testu współpracy oraz do testu zachowania się psa w stosunku do człowieka stanowi płaski teren otwarty.

A. Test współpracy

1. Próba posłuszeństwa:

- 1) jest przeprowadzana na 50 m odcinku drogi dojścia do przyrządów, na których następnie jest przeprowadzana próba sprawnościowa;
- 2) obejmuje następujące ćwiczenia:
 - a) chodzenie psa: przy nodze przewodnika, na smyczy i bez smyczy,
 - b) siad i waruj – w trakcie marszu,
 - c) przywołanie psa przez przewodnika z pozycji siad i waruj,
 - d) aport osobistego przedmiotu przewodnika.

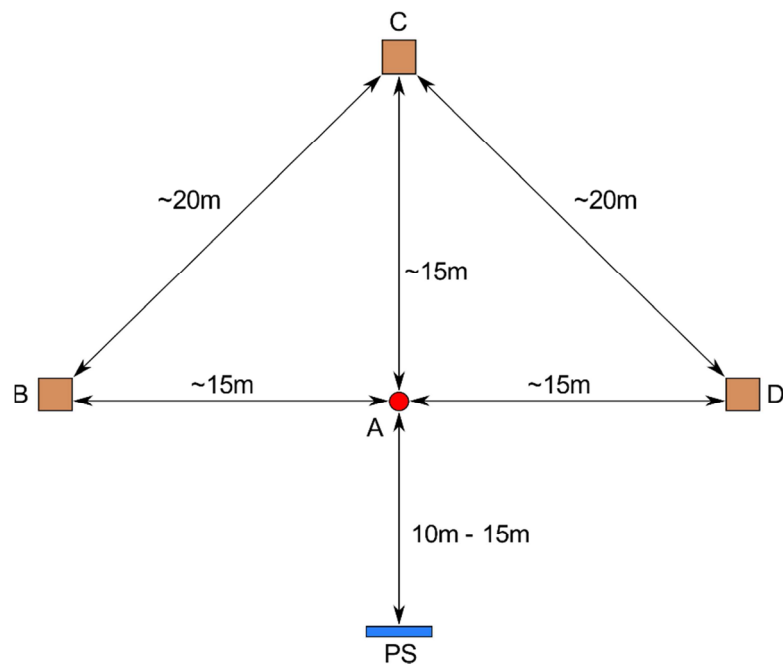
2. Próba sprawnościowa:

- 1) jest przeprowadzana z wykorzystaniem zestawu przyrządów, spośród których najwyżej umieszczony przyrząd nie może znajdować się wyżej niż 2 m nad poziomem gruntu; w skład zestawu przyrządów wchodzi:
 - a) kładki ruchome (około 6 m długości, 40 cm szerokości i 4 cm grubości, których oba końce są oparte na chwiejnych podporach lub są zawieszane na zawiesiach),
 - b) kładka pochyła o nachyleniu około 30°, z przybitymi poprzecznymi listwami,
 - c) kładki leżące,
 - d) platformy poziome (duża o długości od 190 cm do 220 cm i mała o długości od 100 cm do 130 cm),
 - e) drabiny skośne (długa o długości od 310 cm do 360 cm i krótka o długości od 210 cm do 260 cm),
 - f) drabina pozioma;
- 2) podczas jej przeprowadzania:
 - a) przewodnik może asekurować psa, nie dotykając go bez wyraźnej potrzeby wynikającej z konieczności zabezpieczenia psa przed upadkiem; egzaminator może wyznaczyć pomocnika z zadaniem dodatkowej asekuracji,
 - b) kolejność pokonywania trasy ustala egzaminator bezpośrednio przed próbą, z założeniem że każdy element trasy musi być pokonany przez psa dwukrotnie,
 - c) pies powinien wykonać komendy: siad x 2, waruj x 2, stój x 2, wróc x 2, na wyznaczonych przez egzaminatora przyrządach.

3. Próba kierowania psa z dystansu:

- 1) jest przeprowadzana na obszarze, o wymiarach 40 m x 80 m (maksimum), na którym zgodnie z rysunkiem są rozmieszczone:
 - a) w punkcie A pachołek,
 - b) w punktach B, C i D pachołki, beczki lub platformy (palety);

Rysunek

2) podczas jej przeprowadzania:

- egzaminator ustala na początku próby kolejność, według której mają być osiągnięte punkty,
- przewodnik podchodzi do punktu rozpoczęcia próby (PS), w którym pies ma zająć pozycję siad,
- przewodnik, na polecenie egzaminatora, wysyła psa z punktu PS komendą słowną „naprzód” lub komendą adekwatną, a także komendą optyczną – znakiem gestowym do punktu A, znajdującego się w odległości od 10 do 15 m,
- na kolejne polecenie egzaminatora przewodnik, bez zmiany miejsca swego przebywania, komendą słowną: „prawo”, „lewo”, „naprzód”, lub komendami adekwatnymi, a także komendą optyczną wysyła psa do pierwszego wyznaczonego punktu B, C lub D,
- pies, po komendzie przewodnika, powinien dojść do wyznaczonego punktu i zająć pozycję siad lub waruj, w odległości nie większej niż 1 m od tego punktu,
- w sposób, o którym mowa w lit. c i d, pies ma zostać wysłany do kolejnych punktów,
- z ostatniego punktu komendą słowną „do mnie” lub komendą adekwatną, a także komendą optyczną pies jest przywoływany przez przewodnika i ma zająć przy przewodniku pozycję siad;

3) jest zdana, jeżeli pies:

- wykonuje polecenia z jednorazową komendą głosową i z krótkim znakiem gestowym,
- wykonuje polecenia z jednorazową komendą głosową i z długotrwałym znakiem gestowym,
- wykonuje polecenia z powtarzaną komendą głosową i z powtarzonym lub ciągłym znakiem gestowym,
- nie więcej niż dwa razy wykonuje ćwiczenia z pomyłką wskazanego punktu;

4) jest niezdana, jeżeli pies nie wykona wszystkich ćwiczeń.

4. Podczas testu współpracy pies pracuje samodzielnie.

5. Test współpracy uważa się za niezdany, jeżeli:

- w ciągu 60 s, przy wyraźnej odmowie wykonania przez psa poszczególnych ćwiczeń (próby posłuszeństwa i próby kierowania z dystansu) lub pokonywania poszczególnych przyrządów (podczas próby sprawnościowej

i próby kierowania z dystansu) przewodnik nie doprowadzi do wykonania tych ćwiczeń lub pokonania poszczególnych przyrządów przez psa;

- 2) podczas próby sprawnościowej pies więcej niż trzy razy odbiegnie od przewodnika;
 - 3) pies po trzykrotnej nieudanej próbie nie pokonał prawidłowo poszczególnych przyrządów;
 - 4) zostanie niezdana jedna próba.
6. Jest dopuszczalna jedna powtórka testu współpracy podczas tej samej sesji egzaminacyjnej.

B. Test zachowania się psa w stosunku do człowieka

1. Test zachowania się psa w stosunku do człowieka jest przeprowadzany w następujący sposób:
 - 1) przewodnik z psem na smyczy podchodzi do egzaminatora, który po powitaniu się z przewodnikiem i pobawieniu się z psem odchodzi około 10 m i kładzie się na ziemi;
 - 2) po sygnale przewodnik spuszcza psa ze smyczy i kieruje go do pracy;
 - 3) pies powinien oznaczyć odnalezioną osobę;
 - 4) przewodnik pozostawia przywiązanego psa na luźnej smyczy i oddala się spokojnie od niego; nie prowokując; egzaminator podchodzi do psa w celu przejścia z nim i przewiązania go w inne miejsce; pies nie powinien zachowywać się agresywnie, grozić i okazywać paniki;
 - 5) przewodnik nie może mieć kontaktu wzrokowego z psem.
2. Test uznaje się za niezaliczony w przypadku celowego użycia, w stosunku do egzaminatora lub jego ubrania, przez psa zębów, pazurów albo gdy pies zachowuje się agresywnie.

II. Próba poszukiwawcza psa terenowego klasy 0 i I

A. Wybór i przygotowanie obiektu

1. Obiekt przygotowany do próby poszukiwawczej psa terenowego klasy 0 i I stanowi naturalny teren leśny, umożliwiający ukrycie pozorantów, o powierzchni od 4 do 6 ha.
2. Przygotowanie obiektu do próby poszukiwawczej psa terenowego klasy 0 i I polega na:
 - 1) wyznaczeniu dwóch pól o wymiarach od 30 m x 80 m (minimum) do 40 m x 100 m (maksimum), o łącznej powierzchni od 0,48 do 0,8 ha, rozdzielonych wyznaczoną taśmami ścieżką o szerokości około 3 m;
 - 2) wyznaczeniu obszaru o powierzchni około 4–6 ha, na którym są wyznaczone dwie strefy o powierzchni po około 600 m², niedostępne dla przewodnika;
 - 3) dla klasy 0 ukryciu trzech pozorantów, w odległości od siebie nie mniejszej niż 20 m, w miejscach:
 - a) jeden pozorant zamaskowany na ziemi, na jednym z pól, o których mowa w pkt 1, w odległości od 10 do 30 m od ścieżki,
 - b) drugi w jednej ze stref, o których mowa w pkt 2, na ziemi przykryty gałęziami,
 - c) trzeci poza strefami, o których mowa w pkt 2, na ziemi przykryty gałęziami, na wyznaczonym obszarze;
 - 4) dla klasy I ukryciu trzech pozorantów, w odległości od siebie nie mniejszej niż 20 m, w miejscach:
 - a) jeden pozorant zamaskowany na ziemi, na jednym z pól, o których mowa w pkt 1, w odległości od 10 do 30 m od ścieżki,
 - b) drugi w jednej ze stref, o których mowa w pkt 2, lub poza nią, na ziemi przykryty gałęziami,
 - c) trzeci poza strefami, o których mowa w pkt 2, na ziemi przykryty gałęziami, na wyznaczonym obszarze.
3. Do próby poszukiwawczej psa terenowego klasy 0 i I, zgodnie z decyzją przewodniczącego komisji egzaminacyjnej, mogą być przygotowane elementy pozoracji mylącej minimum w dwóch miejscach w postaci pokarmu ludzkiego lub zwierzęcego, bezpiecznego dla zdrowia psa.
4. Przygotowania obiektu do prób poszukiwawczych należy zakończyć minimum na 20 min. przed rozpoczęciem egzaminu. Zespół nie może obserwować obiektu w czasie przygotowań.

B. Szczegółowe zasady oznaczania osoby żywej przez psa

1. Jedynymi dopuszczalnymi sposobami oznaczania przez psa odnalezienia pozoranta są:
 - 1) szczekanie;
 - 2) aport rolki;
 - 3) meldunek.
2. Oznaczanie w każdej metodzie jest wykonywane jak najbliżej pozoranta, w sposób umożliwiający przewodnikowi określenie miejsca wydzielania się zapachu oraz miejsca ukrycia pozoranta.
3. Oznaczanie spełnia następujące wymogi:
 - 1) pies szczekający oznacza szczekaniem powtarzanym w czasie minimum 10 s, pozostaje w miejscu odnalezienia pozoranta lub w miejscu wydobywania się zapachu o największym natężeniu, aż do momentu dojścia przewodnika, który rozpoczyna dojście po 10 s oznaczania i przemieszcza się tylko podczas szczekania psa;
 - 2) pies rolkowy podbiera rolkę oznaczeniową przy pozorancie lub w miejscu wydobywania się zapachu o największym natężeniu, następnie donosi rolkę w pysku do przewodnika, na lince doprowadza pamięciowo przewodnika do miejsca podebrania rolki. Zgubienie drogi lub ponowne przejście w fazę lokalizacji są traktowane jako równoważne oznaczeniu fałszywemu;
 - 3) pies meldunkowy decyduje o powrocie do przewodnika, po odnalezieniu pozoranta lub z miejsca wydobywania się zapachu o największym natężeniu, składa meldunek w sposób precyzyjnie określony przez przewodnika, następnie pies na lince doprowadza pamięciowo przewodnika do miejsca odnalezienia. Zgubienie drogi lub ponowne przejście w fazę lokalizacji są traktowane jako równoważne oznaczeniu fałszywemu.
4. Przy oznaczaniu pies nie może być w żaden sposób zachęcany przez przewodnika lub pozoranta. Sposób oznaczania musi być dla psa taki sam przez cały czas trwania egzaminu.

C. Szczegółowy przebieg próby poszukiwawczej terenowej klasy 0 i I

1. Przewodnik musi być wyposażony w zegarek, kompas, odbiornik GPS, notes z przyborami do pisania, radiotelefon przenośny, latarkę, podręczną apteczkę oraz pojemnik z wodą do picia dla psa.
2. Stanowisko przewodniczącego komisji egzaminacyjnej powinno znajdować się na granicy wyznaczonego obiektu, w którym przeprowadza się egzamin. Obiekt jest bezpośrednio wskazywany przewodnikowi.
3. Bezpośrednio przed przystąpieniem do próby poszukiwawczej zespół pokonuje odcinek około 3 km marszobiegiem, wyznaczony punktami GPS. Maksymalny czas marszobiegu wynosi 30 min.
4. Po marszobiegu przewodnik melduje się u przewodniczącego komisji egzaminacyjnej lub egzaminatora, który ma obowiązek zapoznać go z sytuacją i wręczyć mu kopię fragmentu mapy drzewostanowej lub topograficznej (w skali 1:10 000 lub zbliżonej), obejmującego wyznaczony obiekt, w którym przeprowadza się egzamin, następnie wprowadza psa ratowniczego na teren próby poszukiwawczej i kieruje go do pracy poszukiwawczej.
5. Próba poszukiwawcza jest realizowana etapami:
 - 1) w pierwszym etapie przewodnik porusza się tylko środkową ścieżką i wysyła psa na pola opisane w części A w ust. 2 w pkt 1; zaliczenie pierwszego etapu następuje z chwilą odnalezienia pozoranta;
 - 2) w drugim etapie przewodnik porusza się w obszarze opisanym w części A w ust. 2 w pkt 2. Drugi etap można realizować po zaliczeniu etapu pierwszego i odnalezieniu w nim pozoranta.
6. W drugim etapie przewodnik ma prawo wyboru techniki poszukiwania i w każdej chwili może zmienić technikę poszukiwania:
 - 1) po odpięciu linki pies szuka samodzielnie, przewodnik może podążać za psem;
 - 2) pies jest prowadzony na lince, pod bezpośrednią kontrolą przewodnika.
7. Czas potrzebny na przejście z obiektu, w którym był realizowany pierwszy etap, do obiektu, w którym ma być realizowany drugi etap, nie jest wliczany do czasu próby poszukiwawczej.
8. Przez cały czas trwania egzaminu praca przewodnika i psa musi być obserwowana przez egzaminatorów.
9. Prawidłowe odnalezienie pozoranta, warunkujące zdanie próby, polega na:
 - 1) oznaczaniu przez psa odnalezionego pozoranta;
 - 2) wyraźnym wskazaniu przewodnikowi przez psa miejsca odnalezienia pozoranta;

- 3) słownym potwierdzeniu odnalezienia pozoranta przez przewodnika, potwierdzonym podniesieniem do góry ręki;
 - 4) wskazaniu egzaminatorowi przez przewodnika miejsca lokalizacji pozoranta.
10. Przewodnik musi potwierdzić miejsce odnalezienia pozoranta przed próbą nawiązania głosowego kontaktu z ukrytym pozorantem.
 11. Miejsca ukrycia pozorantów i czas ich odnalezienia muszą być przez przewodnika zaznaczone na otrzymanej mapie. Mapa ta jest dołączana do dokumentacji egzaminu.
 12. Podczas próby poszukiwawczej przewodnik ma prawo zażądać jednej przerwy. Maksymalny czas przerwy wynosi 5 min. i nie jest wliczany do czasu poszukiwania. Na czas przerwy egzaminator wyznacza około 10 m² strefy, której zespołowi nie wolno opuszczać i nie wolno mu się z nikim porozumiewać.
 13. Maksymalny czas trwania próby poszukiwawczej wynosi 35 min.
 14. Pozoranci mogą być odsłonięci w obecności psa ratowniczego – klasa 0.
 15. Pozoranci nie mogą być odsłonięci w obecności psa ratowniczego – klasa I.
 16. Przewodnik składa końcowy meldunek przewodniczącemu komisji egzaminacyjnej lub egzaminatorowi i przekazuje mapę.
 17. Próbę poszukiwawczą uważa się za niezdaną, jeżeli pies trzy razy odejdzie od danego pozoranta lub miejsca o najmocniejszym natężeniu zapachu bez prawidłowego oznaczenia.
 18. Próbę poszukiwawczą klasy 0 uważa się za zdaną, gdy:
 - 1) nie więcej niż raz zostanie wykonane oznaczenie fałszywe;
 - 2) nie więcej niż jeden pozorant zostanie nieodnaleziony.
 19. Próbę poszukiwawczą klasy I uważa się za zdaną, gdy:
 - 1) nie więcej niż raz zostanie wykonane oznaczenie fałszywe;
 - 2) wszyscy pozoranci zostaną prawidłowo odnalezieni.

III. Próba poszukiwawcza psa gruzowiskowego klasy 0

A. Wybór i przygotowanie obiektu

1. Obiekt przygotowany do próby poszukiwawczej psa gruzowiskowego klasy 0 stanowią zniszczone albo częściowo zniszczone budynki lub sztuczne gruzowisko, składające się z różnych materiałów, o łącznej powierzchni od 1200 do 1500 m², pokrywających jeden lub kilka poziomów, zapewniające możliwość utworzenia co najmniej sześciu kryjówek i wyznaczenia miejsc do ukrycia pozorantów:
 - 1) co najmniej dwie kryjówki w ciemnych pomieszczeniach lub zagłębieniach;
 - 2) co najmniej dwie kryjówki nisko zlokalizowane, zakopane na około 2 m;
 - 3) co najmniej dwie kryjówki na wysokości co najmniej 2 m.
2. Przygotowanie obiektu do próby poszukiwawczej psa gruzowiskowego klasy 0 polega na ukryciu czterech pozorantów, w odległości od siebie nie mniejszej niż 5 m, w dowolnie wybranych przez komisję egzaminacyjną miejscach, o charakterystyce ukrycia:
 - 1) jeden niewidoczny dla przewodnika, odkryty lub częściowo zakryty z pełnym dostępem dla psa;
 - 2) jeden zasypany w strukturze gruzów na głębokości minimum 0,5 m;
 - 3) jeden na wysokości od 2 do 3 m ponad poziomem otaczającego go gruzowiska, niewidoczny dla przewodnika i psa;
 - 4) jeden umieszczony w ciemności, odkryty lub częściowo zakryty z pełnym dostępem dla psa; pozorant powinien być umieszczony tak, aby pozorant i pies znajdujący się przy nim nie byli widoczni dla przewodnika.
3. Do próby poszukiwawczej psa gruzowiskowego klasy 0, zgodnie z decyzją przewodniczącego komisji egzaminacyjnej, mogą być przygotowane następujące elementy pozoracji mylącej:
 - 1) co najmniej w dwóch miejscach pokarm ludzki lub zwierzęcy, bezpieczny dla psa, w tym jedno miejsce musi umożliwiać jego obserwację przez przewodnika;
 - 2) co najmniej w dwóch miejscach odzież.
4. Przygotowania obiektu do prób poszukiwawczych psa gruzowiskowego klasy 0 należy zakończyć minimum na 20 min. przed rozpoczęciem egzaminu. Zespół nie może obserwować obiektu w czasie przygotowań.

B. Szczegółowe zasady oznaczania osoby żywej przez psa

1. Jedynymi dopuszczalnymi sposobami oznaczania przez psa odnalezienia pozoranta są:
 - 1) szczekanie;
 - 2) aport rolki;
 - 3) meldunek.
2. Oznaczanie w każdej metodzie powinno być wykonane jak najbliżej pozoranta, w odległości i w sposób umożliwiający przewodnikowi określenie miejsca wydzielania się zapachu oraz miejsca ukrycia pozoranta.
3. Oznaczanie spełnia następujące wymogi:
 - 1) pies szczekający oznacza szczekaniem powtarzanym w czasie minimum 10 s, pozostaje w miejscu odnalezienia pozoranta lub w miejscu wydobywania się zapachu o największym natężeniu, aż do momentu dojścia przewodnika, który rozpoczyna dojście po 10 s oznaczania i przemieszcza się tylko podczas szczekania;
 - 2) pies rolkowy podbiera rolkę oznaczeniową przy pozorancie lub w miejscu wydobywania się zapachu o największym natężeniu, następnie donosi rolkę w pysku do przewodnika, na lince doprowadza pamięciowo przewodnika do miejsca podebrania rolki. Zgubienie drogi lub ponowne przejście w fazę lokalizacji są traktowane jako równoważne oznaczeniu fałszywemu;
 - 3) pies meldunkowy decyduje o powrocie do przewodnika, po odnalezieniu pozoranta lub z miejsca wydobywania się zapachu o największym natężeniu, składa meldunek w sposób precyzyjnie określony przez przewodnika, następnie pies na lince doprowadza pamięciowo przewodnika do miejsca odnalezienia. Zgubienie drogi lub ponowne przejście w fazę lokalizacji są traktowane jako równoważne oznaczeniu fałszywemu.
4. Przy oznaczaniu pies nie może być w żaden sposób zachęcany przez przewodnika lub pozoranta. Sposób oznaczania musi być dla psa taki sam przez cały czas trwania egzaminu.
5. Po oznaczeniu przez psa i zgłoszeniu odnalezienia przez przewodnika, przewodnik określa lokalizację pozoranta lub miejsce wydobywania się zapachu o największym natężeniu, z dokładnością określoną przez egzaminatorów oceniających. Brak określenia miejsca lokalizacji pozoranta lub miejsca wydobywania się zapachu o największym natężeniu, z dokładnością określoną przez egzaminatorów, powoduje, że oznaczenie jest równoważne z oznaczeniem fałszywym.

C. Szczegółowy przebieg próby poszukiwawczej gruzowiskowej klasy 0

1. Podczas próby poszukiwawczej gruzowiskowej i testów pies:
 - 1) nie może być wyposażony w szorki identyfikacyjne;
 - 2) może być wyposażony w obrożę, z zapięciem umożliwiającym samoczynne rozpięcie się jej pod wpływem obciążenia psa w przypadku zaczepienia obroży o stały element.
2. Podczas prób i wszystkich testów jest zabronione stosowanie obroży kolczastych i obroży z elementami oświetleniowymi.
3. Podczas próby poszukiwawczej, zgodnie z decyzją przewodniczącego komisji egzaminacyjnej, mogą być stosowane elementy pozoracji przeszkadzającej:
 - 1) lokalne zadymienie;
 - 2) hałas;
 - 3) obecność pozorantów poruszających się lub znajdujących się na gruzowisku.
4. Przewodnik melduje się u przewodniczącego komisji egzaminacyjnej lub egzaminatora, który na wyraźne żądanie przewodnika zapoznaje go z sytuacją. Przewodnik bez psa ratowniczego może obejść gruzowisko, nie może wchodzić na nie.
5. Przewodnik musi być wyposażony w sprzęt ochrony osobistej: kask ochronny, rękawice ochronne, latarkę i buty o wzmocnionej podeszwie, a także posiadać notes z przyborami do pisania oraz pojemnik z wodą do picia dla psa.
6. Przewodnik wprowadza psa na teren próby i kieruje go do pracy poszukiwawczej.
7. Przewodnik ma prawo wyboru techniki poszukiwania i w każdej chwili może zmienić technikę poszukiwania:
 - 1) pies szuka samodzielnie, przewodnik może podążać za psem, ścieżkami wskazanymi przez egzaminatorów;
 - 2) pies jest prowadzony na lince, pod bezpośrednią kontrolą przewodnika. Przewodnik podąża ścieżkami wskazanymi przez egzaminatorów.

8. Przewodnik w każdej chwili może wnioskować do komisji egzaminacyjnej o wyeliminowanie części lub całości środków pozoracji przeszkadzającej.
9. Prawidłowe odnalezienie pozoranta, warunkujące zdanie próby, polega na:
 - 1) oznaczeniu przez psa odnalezionego pozoranta;
 - 2) wyraźnym wskazaniu przewodnikowi przez psa miejsca odnalezienia pozoranta;
 - 3) słownym potwierdzeniu odnalezienia pozoranta przez przewodnika, potwierdzonym podniesieniem do góry ręki;
 - 4) wskazaniu egzaminatorowi przez przewodnika miejsca lokalizacji pozoranta lub miejsca wydobywania się najsilniejszego zapachu, z dokładnością określoną przez egzaminatorów.
10. Przewodnik musi określić miejsce odnalezienia pozoranta przed próbą nawiązania głosowego kontaktu z ukrytym pozorantem, z dokładnością określoną przez egzaminatorów.
11. Podczas próby poszukiwawczej przewodnik ma prawo zażądać jednej przerwy. Maksymalny czas przerwy wynosi 5 min. i nie jest wliczany do czasu poszukiwania. W czasie przerwy zespół musi opuścić gruzowisko i nie wolno mu się z nikim porozumiewać.
12. Czas próby jest liczony od momentu wysłania psa do poszukiwania. Maksymalny czas trwania próby poszukiwawczej wynosi 35 min.
13. Pozoranci mogą być odsłonięci w obecności psa ratowniczego.
14. Przewodnik składa końcowy meldunek przewodniczącemu komisji egzaminacyjnej.
15. Próbę poszukiwawczą uważa się za niezdaną, jeżeli pies trzy razy odejdzie od danego pozoranta lub miejsca o najmocniejszym natężeniu zapachu bez prawidłowego oznaczenia.
16. Próbę poszukiwawczą uważa się za zdaną, gdy:
 - 1) nie mniej niż trzech pozorantów zostanie prawidłowo odnalezionych;
 - 2) nie więcej niż raz zostanie wykonane oznaczenie fałszywe.

IV. Próba poszukiwawcza psa gruzowiskowego klasy I

A. Wybór i przygotowanie obiektu

1. Obiekt przygotowany do próby poszukiwawczej psa gruzowiskowego klasy I stanowi gruzowisko naturalne lub sztuczne, o łącznej powierzchni od 1200 do 2000 m², umożliwiające przeprowadzenie trzech akcji poszukiwawczych.
2. Obiekty przygotowane do próby poszukiwawczej psa gruzowiskowego klasy I muszą zapewniać różnicę wysokości minimum 2 m i strukturę zapewniającą możliwość utworzenia kryjówek i wyznaczenie miejsc do umieszczenia pozorantów:
 - 1) nie mniej niż cztery kryjówki umożliwiające pełne zakrycie pozoranta w strukturze gruzów, o głębokości minimum 0,5 m;
 - 2) nie mniej niż cztery kryjówki w pełni otwarte, umożliwiające ulokowanie pozoranta odkrytego, z pełnym dostępem dla psa, lub częściowo zakrytego; kryjówki te powinny mieć możliwość wydzielenia granicy dostępu dla przewodnika, pozorant umieszczony w kryjówce nie może być widoczny dla przewodnika;
 - 3) nie mniej niż dwie kryjówki umożliwiające ulokowanie pozoranta odkrytego lub zamkniętego na wysokości powyżej 2 do 3 m ponad poziomem otaczającego kryjówkę gruzowiska; kryjówki te powinny mieć możliwość wydzielenia granicy dostępu dla przewodnika, pozorant umieszczony w kryjówce nie może być widoczny dla przewodnika;
 - 4) nie mniej niż dwie kryjówki umożliwiające ulokowanie odkrytego, częściowo zakrytego lub zakrytego pozoranta w ciemności; kryjówki te powinny mieć możliwość wydzielenia granicy dostępu dla przewodnika, pozorant umieszczony w kryjówce oraz pies znajdujący się przy pozorancie nie mogą być widoczni dla przewodnika.
3. Przygotowanie obiektu do próby poszukiwawczej psa gruzowiskowego klasy I do pierwszej akcji poszukiwawczej przy świetle dziennym polega na wyznaczeniu od jednej do trzech stref ograniczonego dostępu, o łącznej powierzchni do 800 m², i na ukryciu dwóch pozorantów, w odległości od siebie nie mniejszej niż 5 m, w dowolnie wybranych przez komisję egzaminacyjną miejscach, o następującej charakterystyce ukrycia:
 - 1) pozoranci całkowicie zakryci w strukturze gruzów na głębokości minimum 0,5 m;
 - 2) w strefie z wydzieloną granicą dostępu dla przewodnika, pozoranci niewidoczni dla przewodnika, odkryci, częściowo zakryci lub zakryci;

- 3) w strefie z wydzieloną granicą dostępu dla przewodnika, pozoranci na wysokości od 2 do 3 m ponad poziomem otaczającego strefę gruzowiska niewidoczni dla przewodnika;
 - 4) w strefie z wydzieloną granicą dostępu dla przewodnika, z pojedynczymi pozorantami umieszczonymi w ciemności, umieszczonymi tak, aby pozorant i pies znajdujący się przy nim byli niewidoczni dla przewodnika.
4. Przygotowanie obiektu do próby poszukiwawczej psa gruzowiskowego klasy I do drugiej akcji poszukiwawczej przy świetle dziennym polega na wyznaczeniu od jednej do trzech stref ograniczonego dostępu, o łącznej powierzchni do 1200 m², i na ukryciu od dwóch do trzech pozorantów, w odległości od siebie nie mniejszej niż 5 m, w dowolnie wybranych przez komisję egzaminacyjną miejscach, o następującej charakterystyce ukrycia:
- 1) pozoranci całkowicie zakryci w strukturze gruzów na głębokości minimum 0,5 m;
 - 2) w strefie z wydzieloną granicą dostępu dla przewodnika, pozoranci niewidoczni dla przewodnika, odkryci, częściowo zakryci lub zakryci;
 - 3) w strefie z wydzieloną granicą dostępu dla przewodnika, pozoranci na wysokości od 2 do 3 m ponad poziomem otaczającego strefę gruzowiska niewidoczni dla przewodnika;
 - 4) w strefie z wydzieloną granicą dostępu dla przewodnika, z pojedynczymi pozorantami umieszczonymi w ciemności, umieszczonymi tak, aby pozorant i pies znajdujący się przy nim byli niewidoczni dla przewodnika.
5. Przygotowanie obiektu do próby poszukiwawczej psa gruzowiskowego klasy I do akcji poszukiwawczej przy świetle sztucznym polega na wyznaczeniu od jednej do trzech stref ograniczonego dostępu, o łącznej powierzchni do 800 m², i na ukryciu dwóch pozorantów, w odległości od siebie nie mniejszej niż 5 m, w dowolnie wybranych przez komisję egzaminacyjną miejscach, o następującej charakterystyce ukrycia:
- 1) pozoranci całkowicie zakryci w strukturze gruzów na głębokości minimum 0,5 m;
 - 2) w strefie z wydzieloną granicą dostępu dla przewodnika, pozoranci niewidoczni dla przewodnika, odkryci, częściowo zakryci lub zakryci;
 - 3) w strefie z wydzieloną granicą dostępu dla przewodnika, pozoranci na wysokości od 2 do 3 m ponad poziomem otaczającego gruzowiska niewidoczni dla przewodnika;
 - 4) w strefie z wydzieloną granicą dostępu dla przewodnika, z pojedynczym pozorantem umieszczonym w ciemności, umieszczonymi tak, aby pozorant i pies znajdujący się przy nim był niewidoczny dla przewodnika.
6. Do próby poszukiwawczej psa gruzowiskowego klasy I, zgodnie z decyzją przewodniczącego komisji egzaminacyjnej, mogą być przygotowane następujące elementy pozoracji mylącej:
- 1) co najmniej w dwóch miejscach pokarm ludzki lub zwierzęcy, bezpieczny dla psa, w tym jedno miejsce musi umożliwiać jego obserwację przez przewodnika;
 - 2) odzież co najmniej w dwóch miejscach.

B. Szczegółowe zasady oznaczania osoby żywej przez psa

1. Jedynymi dopuszczalnymi sposobami oznaczania przez psa odnalezienia pozoranta są:
 - 1) szczekanie;
 - 2) aport rolki;
 - 3) meldunek.
2. Oznaczanie w każdej metodzie jest wykonywane jak najbliżej pozoranta, w sposób umożliwiający przewodnikowi określenie miejsca wydzielania się zapachu oraz miejsca ukrycia pozoranta.
3. Oznaczanie spełnia następujące wymogi:
 - 1) pies szczekający oznacza szczekaniem powtarzanym w czasie minimum 10 s, pozostaje w miejscu odnalezienia pozoranta lub w miejscu wydobywania się zapachu o największym natężeniu, aż do momentu dojścia przewodnika, który rozpoczyna dojście po 10 s oznaczania i przemieszcza się tylko podczas szczekania psa;
 - 2) pies rolkowy podbiera rolkę oznaczeniową, przy pozorancie lub w miejscu wydobywania się zapachu o największym natężeniu, następnie donosi rolkę w pysku do przewodnika, na lince doprowadza pamięciowo przewodnika do miejsca podebrania rolki. Zgubienie drogi lub ponowne przejście w fazę lokalizacji są traktowane jako równoważne oznaczeniu fałszywemu;
 - 3) pies meldunkowy decyduje o powrocie do przewodnika, po odnalezieniu pozoranta lub z miejsca wydobywania się zapachu o największym natężeniu, składa meldunek w sposób precyzyjnie określony przez przewodnika, następnie pies na lince doprowadza pamięciowo przewodnika do miejsca odnalezienia. Zgubienie drogi lub ponowne przejście w fazę lokalizacji są traktowane jako równoważne oznaczeniu fałszywemu.

4. Przy oznaczaniu pies nie może być w żaden sposób zachęcany przez przewodnika lub pozoranta. Sposób oznaczania musi być dla psa taki sam przez cały czas trwania egzaminu.
5. Po oznaczeniu przez psa i zgłoszeniu odnalezienia przez przewodnika, przewodnik określa lokalizację pozoranta lub miejsce wydobywania się zapachu o największym natężeniu, z dokładnością określoną przez egzaminatorów oceniających. Brak określenia miejsca lokalizacji pozoranta lub miejsca wydobywania się zapachu o największym natężeniu, z dokładnością określoną przez egzaminatorów, powoduje, że oznaczenie jest równoważne z oznaczeniem fałszywym.

C. Szczegółowy przebieg próby poszukiwawczej gruzowiskowej klasy I

1. Próbę poszukiwawczą gruzowiskową klasy I stanowią trzy akcje poszukiwawcze przeprowadzone w ciągu 24 godzin, z jedną nie mniej niż 2-godzinną przerwą na odpoczynek. Dwie akcje poszukiwawcze są przeprowadzane przy świetle dziennym i jedna akcja poszukiwawcza jest przeprowadzana przy oświetleniu sztucznym.
2. Pierwsza akcja poszukiwawcza jest przeprowadzana przy świetle dziennym.
3. Minimalny czas przerwy między poszczególnymi akcjami nie może być mniejszy niż 20 min., z zastrzeżeniem przerwy na odpoczynek, o której mowa w ust. 1.
4. Podczas przerw między akcjami poszukiwawczymi zespół przebywa w przygotowanej przez organizatora strefie i staje się gotowy do akcji poszukiwawczej w ciągu 15 min. od wezwania.
5. Akcje poszukiwawcze mogą być przeprowadzane w tym samym obiekcie.
6. Podczas próby poszukiwawczej kryjówki pozorantów mogą być wykorzystywane więcej niż jeden raz, z zachowaniem wszelkich możliwych środków zapobiegających fałszywym oznaczeniom przy zmianie miejsca ukrycia pozorantów.
7. Podczas próby poszukiwawczej gruzowiskowej i testów pies:
 - 1) nie może być wyposażony w szorki identyfikacyjne;
 - 2) może być wyposażony w obrożę, z zapięciem umożliwiającym samoczynne rozpięcie się jej pod wpływem obciążenia psa w przypadku zaczepienia obroży o stały element.
8. Podczas prób i wszystkich testów jest zabronione stosowanie obroży kolczastych i obroży z elementami oświetleniowymi.
9. Podczas akcji poszukiwawczej przy oświetleniu sztucznym jest dopuszczalne stosowanie obroży świetlnych sygnalizujących tylko położenie psa, bez możliwości oświetlania mu drogi.
10. Podczas próby poszukiwawczej, zgodnie z decyzją przewodniczącego komisji egzaminacyjnej, mogą być stosowane następujące elementy pozoracji przeszkadzającej:
 - 1) lokalne zadymienie;
 - 2) hałas powodowany przez pracujące silniki spalinowe, uderzenia młotami, bębnienie lub odtwarzanie głosu;
 - 3) obecność pozorantów poruszających się lub znajdujących się na gruzowisku.
11. Przewodnik melduje się u przewodniczącego komisji egzaminacyjnej lub egzaminatora, który na wyraźne żądanie przewodnika zapoznaje go z sytuacją. Przewodnik bez psa ratowniczego może obejść gruzowisko, ale nie może wchodzić na nie.
12. Przewodnik musi posiadać sprzęt ochrony osobistej: kask ochronny, rękawice ochronne, latarkę i buty o wzmocnionej podeszwie, a także notes z przyborami do pisania oraz pojemnik z wodą do picia dla psa.
13. Przewodnik ma prawo wyboru techniki poszukiwania i w każdej chwili może zmienić technikę poszukiwania:
 - 1) pies szuka samodzielnie, przewodnik może podążać za psem, ścieżkami wyznaczonymi przez egzaminatorów;
 - 2) pies jest prowadzony na lince, pod bezpośrednią kontrolą przewodnika, który podąża ścieżkami wyznaczonymi przez egzaminatorów.
14. Przewodnik w każdej chwili może wnioskować do komisji egzaminacyjnej o wyeliminowanie części lub całości środków pozoracji przeszkadzającej.

15. Prawidłowe odnalezienie pozoranta, warunkujące zdanie próby, polega na:
- 1) oznaczeniu przez psa odnalezionego pozoranta;
 - 2) wyraźnym wskazaniu przewodnikowi przez psa miejsca odnalezienia pozoranta;
 - 3) słownym potwierdzeniu odnalezienia pozoranta przez przewodnika, potwierdzonym podniesieniem do góry ręki;
 - 4) wskazaniu egzaminatorowi przez przewodnika miejsca lokalizacji pozoranta lub miejsca wydobywania się najsilniejszego zapachu, z dokładnością określoną przez egzaminatorów.
16. Przewodnik musi określić miejsce odnalezienia pozoranta przed próbą nawiązania głosowego kontaktu z ukrytym pozorantem.
17. Podczas trzech akcji poszukiwawczych przewodnik ma prawo zażądać jednej przerwy. Maksymalny czas przerwy wynosi 5 min. i nie jest wliczany do czasu poszukiwania. W czasie przerwy zespół musi opuścić gruzowisko i nie wolno mu się z nikim porozumiewać.
18. Czas prób poszukiwawczych jest liczony od momentu wysłania psa do poszukiwania i wynosi maksimum 70 min., w tym:
- 1) 20 min. – pierwsza akcja poszukiwawcza przy świetle dziennym i akcja poszukiwawcza przy oświetleniu sztucznym;
 - 2) 30 min. – druga akcja poszukiwawcza przy świetle dziennym.
19. Pozoranci nie mogą być odsłonięci, w obecności psa ratowniczego i przewodnika.
20. Po zakończeniu każdej akcji poszukiwawczej przewodnik na przygotowanym stanowisku oznakowuje gruzowisko, zgodnie z zasadami organizacji i działania grup poszukiwawczo-ratowniczych.
21. Przewodnik po zakończeniu każdej akcji poszukiwawczej składa końcowy meldunek przewodniczącemu komisji egzaminacyjnej lub egzaminatorowi.
22. Próbę poszukiwawczą uważa się za niezdaną, jeżeli pies trzy razy odejdzie od danego pozoranta lub miejsca o najmocniejszym natężeniu zapachu bez prawidłowego oznaczenia.
23. Próbę poszukiwawczą uważa się za zdaną, gdy:
- 1) podczas pierwszej akcji poszukiwawczej wszyscy pozoranci zostaną prawidłowo odnalezieni i nie zostanie wykonane oznaczenie fałszywe;
 - 2) podczas drugiej i trzeciej akcji poszukiwawczej wszyscy pozoranci zostaną prawidłowo odnalezieni i nie zostanie wykonane oznaczenie fałszywe;
 - 3) podczas drugiej i trzeciej akcji poszukiwawczej nie więcej niż jeden raz zostanie wykonane oznaczenie fałszywe i wszyscy pozoranci zostaną prawidłowo odnalezieni;
 - 4) podczas drugiej i trzeciej akcji poszukiwawczej nie zostanie wykonane oznaczenie fałszywe i przy czterech ukrytych pozorantach trzech pozorantów zostanie prawidłowo odnalezionych, a przy pięciu ukrytych pozorantach czterech pozorantów zostanie prawidłowo odnalezionych;
 - 5) podczas drugiej i trzeciej akcji poszukiwawczej nie więcej niż jeden raz zostanie wykonane oznaczenie fałszywe i przy czterech ukrytych pozorantach trzech pozorantów zostanie prawidłowo odnalezionych, a przy pięciu ukrytych pozorantach czterech pozorantów zostanie prawidłowo odnalezionych.

WZÓR

ARKUSZ OCENY EGZAMINU

TERENOWEGO KLASY 0	GRUZOWISKOWEGO KLASY 0
TERENOWEGO KLASY I	GRUZOWISKOWEGO KLASY I

Termin egzaminu	Miejsce egzaminu	Imię i nazwisko przewoźnika
Imię psa	Numer CHIP	Jednostka organizacyjna

TEST WSPÓŁPRACY										
			termin podstawowy		poprawka		UWAGI			
A. Próba posłuszeństwa	1	Chodzenia przy nodze przewodnika na linie		☐	☐	☐	☐	0-5 / 6-15 /		
	2	Chodzenie przy nodze przewodnika bez linki		☐	☐	☐	☐			
	3	Siad w marszu		☐	☐	☐	☐			
	4	Waruj w marszu		☐	☐	☐	☐			
	5	Przywołanie psa		☐	☐	☐	☐			
	6	Aportowanie		☐	☐	☐	☐			
	Powtarzano próbę		TAK	NIE	☐ ZALICZONE	☐ NIEZALICZONE	☐ ZALICZONE	☐ NIEZALICZONE	pkt.	
				przy czy na/KOD		przy czy na/KOD				
B. Próba sprawnościowa	1	Samodzielność pracy psa		☐	☐	☐	☐	0-5 / 6-15 /		
	2	Zachowanie dy stansu		☐	☐	☐	☐			
	3	Zgodność pokonania trasy		☐	☐	☐	☐			
	4	Wykonywanie komend		SIAD	☐	☐	☐	☐		
				WARUJ	☐	☐	☐	☐		
				STÓJ	☐	☐	☐	☐		
				WRÓC	☐	☐	☐	☐		
	5	Ocena dokładności		☐	☐	☐	☐			
6	Ocena sprawności		☐	☐	☐	☐				
7	Ocena pewności		☐	☐	☐	☐				
8	Ocena posłuszeństwa podczas próby sprawnościowej		☐	☐	☐	☐				
Powtarzano próbę		TAK	NIE	☐ ZALICZONE	☐ NIEZALICZONE	☐ ZALICZONE	☐ NIEZALICZONE	pkt.		
				przy czy na/KOD		przy czy na/KOD				
C. Próba kierowania	1	Ocena chęci współpracy		☐	☐	☐	☐	0-5 / 6-15 /		
	2	Ocena zachowania przewodnika		☐	☐	☐	☐			
	3	Wykonywanie komend przy punktach		☐	☐	☐	☐			
	4	Ocena dy stansu od punktów		☐	☐	☐	☐			
	5	Ocena posłuszeństwa podczas próby kierowania z dy stansu		☐	☐	☐	☐			
Powtarzano próbę		TAK	NIE	☐ ZALICZONE	☐ NIEZALICZONE	☐ ZALICZONE	☐ NIEZALICZONE	pkt.		
				przy czy na/KOD		przy czy na/KOD				
OCENA TESTU		IMIĘ I NAZWISKO						0-5 / 6-15 /		
SUMA PUNKTÓW		podpis						minimum		
WYNIK		egzaminatora		POZYTYWNY		NEGATYWNY		KOD NIEZDANIA TESTU		
								pkt.		

KODY PRZYCZYŃ NIEZDANIA EGZAMINU	
Brak MOTYWACJI psa do pracy – M	Problemy ze WSPÓŁPRACĄ – W
M1 Trzykrotne odejście od pozoranta bez prawidłowego oznaczenia	W1 Pies nie zaliczył testu współpracy
M2 Pies nie podejmuje pracy	W1 Problemy w kierowaniu psem (pomija pewien obszar)
Problemy z LOKALIZACJĄ – L	W2 Pies oddala się bez kontroli przewodnika
L Ignoruje zapach człowieka	POZOSTAŁE problemy – P
L1 Nie zlokalizował 1 pozoranta	P Ugryzienie z agresji
L2 Nie zlokalizował 2 i więcej pozorantów	P1 Użył cię zębów w stosunku do pozoranta
L3 Pies ma problem z lokalizacją w ciemności	P2 Użył cię pazurów w stosunku do wyposażenia
L4 Pies ma problem z lokalizacją wysockiego pozoranta	P3 Użył cię pazurów względem pozoranta - drapanie
L5 Pies ma problem z lokalizacją zakrytego pozoranta	P4 Problem z podłożem
Problemy z OZNACZANIEM – O	P5 Pies nie podejmuje pracy po strzale
O Nie oznaczył żadnej znalezionej osoby	Z WINY PRZEWODNIKA
O1 Nie oznaczył jednej znalezionej osoby	P7 Przewodnik nie wskazał prawidłowego miejsca ukrycia
O2 Oznaczenie fałszywe	P8 Przewodnik pominał obszar z pozorantem
O3 Pies oznacza nieczytelnie, niezgodnie z wymogami	P9 Przewodnik nie zgłosił się w wyznaczonym czasie
	P10 Przewodnik przerwał egzamin

WZÓR

ZBIORCZY ARKUSZ EGZAMINACYJNY

	TERENOWEGO KLASY 0
	TERENOWEGO KLASY I

	GRUZOWISKOWEGO KLASY 0
	GRUZOWISKOWEGO KLASY I

termin egzaminu	Miejsce egzaminu	Imię i nazwisko przewoźnika
Imię psa	Numer CHIP	Jednostka organizacyjna

I	OCENA TESTU WSPÓŁPRACY	SUMA	pkt.		pkt.	
		WYNIK	POZYTYWNY	NEGATYWNY	KOD	

II	OCENA TESTU ZACHOWANIA W STOSUNKU DO CZŁOWIEKA					
	POZYTYWNY		NEGATYWNY		KOD	

III A	OCENA PRZEWODNIKA I PSA						
		akcja 1 (oświetlenie naturalne)		akcja 2 (oświetlenie sztuczne / naturalne)		akcja 3 (oświetlenie sztuczne / naturalne)	
	ocena pracy przewoźnika		pkt.		pkt.		pkt.
			pkt.		pkt.		pkt.
	ocena pracy psa		pkt.		pkt.		pkt.
			pkt.		pkt.		pkt.
	końcowa ocena akcji		pkt.		pkt.		pkt.
Średnia x 10		pkt.		pkt.		pkt.	
MINIMALNA ZE ŚREDNICH						pkt.	

III B	OCENA WSKAZAŃ									
	liczba kryjówek					liczba pozorantów				
	Odnalezienia	1		'		"	Punkty za wskazanie		pkt.	
		2		'		"	Punkty za wskazanie		pkt.	
		3		'		"	Punkty za wskazanie		pkt.	
		4		'		"	Punkty za wskazanie		pkt.	
		5		'		"	Punkty za wskazanie		pkt.	
		6		'		"	Punkty za wskazanie		pkt.	
		7		'		"	Punkty za wskazanie		pkt.	
	czas zakończenia			'		"	SUMA		pkt.	
T 0	T 1	G 0	G I - 6 os	G I - 7 os	Mnożnik	SUMA x mnożnik		pkt.		
15	10	10	6	5						
Wskazania fałszywe		F		'		"	NR AKCJI	G I	DYSKW	
		F		'		"	NR AKCJI	Dyskwalifikacja		

PODSUMOWANIE

DZIAŁ	punkty	wynik		SKALA OCEN			
		POZYTYWNY	NEGATYWNY				
I. test współpracy		☐	☐	Dział I	POZYTYWNY ↘11	10↘	NEGATYWNY
II. test zachowania do człowieka		☐	☐	Dział II	POZYTYWNY / NEGATYWNY		
III A. ocena zespołu		☐	☐	Dział III A	POZYTYWNY ↘51	50↘	NEGATYWNY
III B. wskazania	prawidłowe	☐	☐	Dział III B	POZYTYWNY ↘30	29↘	NEGATYWNY
	fałszywe	☐	☐		POZYTYWNY / NEGATYWNY		
WYNIK EGZAMINU		☐ POZYTYWNY ☐ NEGATYWNY		KOD przyczyny niezdania egzaminu			
..... podpis przewodniczącego komisji egzaminacyjnej							

WZÓR

PROTOKÓŁ EGZAMINACYJNY

**Państwowa Straż
Pożarna**

NR PROTOKOŁU

EGZAMIN PRZEWODNIKÓW I PSÓW RATOWNICZYCH

W dniach r. na terenie:							
Komisja w składzie:	przewodniczący				podpis		
	egzaminator				podpis		
	egzaminator				podpis		
	egzaminator				podpis		
	egzaminator				podpis		
Przeprowadziła egzaminy:							
Nr	Imię i nazwisko przewodnika	Jednostka	Imię psa	Rodzaj egzaminu	Klasa	Zdany*	Uwagi
1				gruzowiskowy/ terenowy*	0/I*	tak/nie*	
2				gruzowiskowy/ terenowy*	0/I*	tak/nie*	
3				gruzowiskowy/ terenowy*	0/I*	tak/nie*	
4				gruzowiskowy/ terenowy*	0/I*	tak/nie*	
5				gruzowiskowy/ terenowy*	0/I*	tak/nie*	
6				gruzowiskowy/ terenowy*	0/I*	tak/nie*	
7				gruzowiskowy/ terenowy*	0/I*	tak/nie*	
8				gruzowiskowy/ terenowy*	0/I*	tak/nie*	
9				gruzowiskowy/ terenowy*	0/I*	tak/nie*	
10				gruzowiskowy/ terenowy*	0/I*	tak/nie*	

Do egzaminu przystąpiło	Egzamin zdało						
Egzaminy mogą powtarzać zespoły	nr.....	nr.....	nr.....	nr.....	nr.....	nr.....	nr.....

* Niepotrzebne skreślić.

WZÓR

 <p style="text-align: center;">PAŃSTWOWA STRAŻ POŻARNA</p> <p style="text-align: center;">DYPLOM NR</p> <p>Przewodnik</p> <p>z psem</p> <p>tataż/chip nr</p> <p>zdali dnia w</p> <p style="text-align: center;">egzamin klasy 0</p> <p style="text-align: center;">gruzowiskowej/terenowej^{*)} specjalności ratowniczej Państwowej Straży Pożarnej</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="text-align: center;"> <p>..... miejscowość</p> </div> <div style="border: 1px dashed black; border-radius: 50%; padding: 10px; text-align: center;"> <p>Pieczęć organizatora egzaminów, z otłem</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>..... 20.... r. data wydania</p> </div> </div> <p style="text-align: right;">..... Komendant Szkoły/Naczelnik Ośrodka Szkolenia^{*)} Państwowej Straży Pożarnej</p>	<p>Niniejszy DYPLOM jest dokumentem poświadczającym, zgodnie z § 16 ust. 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 grudnia 2021 r. w sprawie psów używanych w akcjach ratowniczych (Dz. U. z 2022 r. poz. 20), uzyskanie specjalności. Dyplom dopuszcza, w okresie 12 miesięcy od daty złożenia, do egzaminu klasy I danej specjalności.</p>
---	---

^{*)} Niepotrzebne skreślić

WZÓR

strona 1

**PAŃSTWOWA STRAŻ
POŻARNA**

ZAŚWIADCZENIE

strona 2

**ZAŚWIADCZENIE
O WAŻNOŚCI SPECJALNOŚCI
RATOWNICZEJ**

Przewodnik

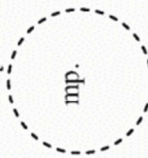
z psem

uzyskali w dniu 20 r.

.....^{*)} **specjalność ratowniczą
klasy I**

uprawnijając zespół do udziału w akcjach
ratowniczych Państwowej Straży Pożarnej

Ważną do dnia 20..... r.

.....
Komendant Szkoły/Naczelnik
Ośrodka Szkolenia^{*)}
Państwowej Straży Pożarnej

*) Należy wpisać specjalność.

**) Niepotrzebne skreślić.

WZÓR

ZATWIERDZAM

.....
(miejsowość, data)

**PROTOKÓŁ POWIERZENIA PSA SŁUŻBOWEGO
WYCOFANEGO Z UŻYCIA**

W dniu r.

Kierownik jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej:

.....

powierzył psa o

nazwie,

rasy,

nr paszportu:,

opiekunowi/organizacji*

.....
(stopień, imię i nazwisko, stanowisko służbowe, nazwa jednostki organizacyjnej PSP / nazwa organizacji)

1. Przyczyny powierzenia psa

.....
.....
.....

2. Uwagi dotyczące stanu zdrowia, kondycji i utrzymania psa

.....
.....
.....

3. Powierzony sprzęt i dokumentacja

.....
.....
.....

.....
(czytelny podpis powierzającego)

.....
(czytelny podpis przyjmującego)

* Niewłaściwe skreślić.

NORMY WYŻYWIENIA PSA SŁUŻBOWEGO, PSA KONTRAKTOWEGO, PSA SŁUŻBOWEGO WYCOFANEGO Z UŻYCIA ORAZ PSA KONTRAKTOWEGO WYCOFANEGO Z UŻYCIA, KTÓRY PRZEZ OKRES CO NAJMNIEJ 5 LAT TRWANIA KONTRAKTU BYŁ UŻYWANY W PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ

1. Grupa 1: psy w wieku od 6 tygodni do 16 tygodni – szczenięta. Zadaniem opiekuna jest płynne przejście z diety stosowanej przez hodowcę na system żywienia oparty o suchą karmę. Dietę należy konsultować z lekarzem weterynarii.
2. Grupa 2: psy w wieku od 5 miesięcy do 7 miesięcy – starsze szczenięta. System żywienia oparty o suchą karmę. Dietę należy konsultować z lekarzem weterynarii.
3. Grupa 3: psy w wieku od 8 miesięcy do 12 miesięcy – młode psy. System żywienia oparty o suchą karmę. Dietę należy konsultować z lekarzem weterynarii.
4. Grupa 4: psy służbowe i kontraktowe w wieku od 13 miesiąca – psy dojrzałe, w okresie sprawności użytkowej. System żywienia oparty o suchą karmę. Dietę należy konsultować z lekarzem weterynarii.
5. Grupa 5: psy starsze, psy służbowe wycofane z użycia oraz psy kontraktowe wycofane z użycia, które przez okres co najmniej 5 lat trwania kontraktu były używane w Państwowej Straży Pożarnej. Dietę zwykłą lub niskokaloryczną należy konsultować z lekarzem weterynarii.
6. W przypadkach choroby i konieczności zastosowania specjalnego żywienia jest dopuszczalne odstępstwo od podanych powyżej zasad na czas trwania kuracji, zgodnie z pisemnym zaleceniem lekarza weterynarii, wpisanym do Książki Psa Ratowniczego.
7. Sposób obliczania norm żywienia dla psów:
 - 1) psa należy ważyć:
 - a) psy grupy 1–3 – raz w miesiącu,
 - b) psy grupy 4 i 5 – raz na 6 miesięcy;
 - 2) w odniesieniu do określonej wagi psa oraz jego wieku dzienne zapotrzebowanie energetyczne wyrażone w kcal [DZE] określają tabele nr 1 i 2;
 - 3) należy dzienne zapotrzebowanie energetyczne przemnożyć przez liczbę dni w danym miesiącu – otrzymuje się miesięczne zapotrzebowanie energetyczne;
 - 4) miesięczne zapotrzebowanie energetyczne danego psa należy porównać z energią metaboliczną zawartą w 1 kg danego gatunku suchej karmy (według danych producenta) i z tego porównania wyliczyć normę żywienia w gramach suchej karmy należnej danemu psu w miesiącu.
8. Normy żywienia koryguje się po zmianie masy psa oraz na wniosek opiekuna za zgodą dowódcy grupy poszukiwawczo-ratowniczej.

Tabela nr 1

NORMY WYŻYWIENIA PSA SŁUŻBOWEGO I KONTRAKTOWEGO

Wysokość normy żywienia								
Masa psa [kg]	Norma żywienia [kcal]		Masa psa [kg]	Norma żywienia [kcal]		Masa psa [kg]	Norma żywienia [kcal]	
	okres letni	okres zimowy		okres letni	okres zimowy		okres letni	okres zimowy
5	440	528	26	1500	1800	47	2350	2820
6	500	600	27	1545	1854	48	2385	2862
7	560	672	28	1590	1908	49	2420	2904
8	620	744	29	1630	1956	50	2455	2946
9	680	816	30	1670	2004	51	2490	2988
10	730	876	31	1710	2052	52	2525	3030
11	790	948	32	1750	2100	53	2560	3072
12	840	1008	33	1790	2148	54	2595	3114
13	890	1068	34	1830	2196	55	2630	3156
14	940	1128	35	1870	2244	56	2665	3198
15	990	1188	36	1910	2292	57	2700	3240
16	1040	1248	37	1950	2340	58	2735	3282
17	1090	1308	38	1990	2388	59	2770	3324
18	1140	1368	39	2030	2436	60	2805	3366
19	1185	1422	40	2070	2484	61	2840	3408
20	1230	1476	41	2110	2532	62	2875	3450
21	1275	1530	42	2150	2580	63	2910	3492
22	1320	1584	43	2190	2628	64	2945	3534
23	1365	1638	44	2230	2676	65	2980	3576
24	1410	1692	45	2270	2724	–	–	–
25	1455	1746	46	2310	2772	–	–	–

Tabela nr 2

NORMY WYŻYWIENIA PSA SŁUŻBOWEGO WYCOFANEGO Z UŻYCIA ORAZ PSA KONTRAKTOWEGO WYCOFANEGO Z UŻYCIA, KTÓRY PRZEZ OKRES CO NAJMNIEJ 5 LAT TRWANIA KONTRAKTU BYŁ UŻYWANY W PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ

Wysokość normy żywienia								
Masa psa [kg]	Norma żywienia [kcal]		Masa psa [kg]	Norma żywienia [kcal]		Masa psa [kg]	Norma żywienia [kcal]	
	okres letni	okres zimowy		okres letni	okres zimowy		okres letni	okres zimowy
5	400	480	26	1280	1536	47	1900	2280
6	450	540	27	1310	1572	48	1925	2310
7	500	600	28	1340	1608	49	1950	2340
8	550	660	29	1370	1644	50	1975	2370
9	600	720	30	1400	1680	51	2000	2400
10	650	780	31	1430	1716	52	2025	2430
11	700	840	32	1460	1752	53	2050	2460
12	750	900	33	1490	1788	54	2075	2490
13	800	960	34	1520	1824	55	2100	2520
14	850	1020	35	1550	1860	56	2125	2550
15	900	1080	36	1580	1896	57	2150	2580
16	950	1140	37	1610	1932	58	2200	2640
17	1000	1200	38	1640	1968	59	2225	2670
18	1040	1248	39	1670	2004	60	2250	2700
19	1070	1284	40	1700	2040	61	2275	2730
20	1100	1320	41	1730	2076	62	2300	2760
21	1130	1356	42	1760	2112	63	2325	2790
22	1160	1392	43	1790	2148	64	2350	2820
23	1190	1428	44	1810	2172	65	2375	2850
24	1220	1464	45	1840	2208	–	–	–
25	1250	1500	46	1870	2244	–	–	–

WZÓR

ZATWIERDZAM

**PROTOKÓŁ
ODEBRANIA PSA**

Zgodnie z decyzją nr z dnia r.,

komisja w składzie:

1. Przewodniczący:

.....

2. Członkowie:

.....,

.....,

.....

odebrała psa służbowego / służbowego wycofanego z użycia*

o kwalifikacjach (aktualne egzaminy)

.....,

o nazwie,

rasy,

w wieku/urodzonego*,

będącego na stanie,

(jednostka organizacyjna PSP / organizacja*)

pod opieką

.....

(stopień, imię i nazwisko)

1. Przyczyna odebrania psa opiekunowi/organizacji*

.....
.....
.....
.....

2. Wnioski komisji dotyczące całkowitego wycofania psa lub przekazania innemu opiekunowi/organizacji*

.....
.....
.....
.....
.....

Podpisy komisji:

członkowie:

.....
.....
.....

przewodniczący:

.....

* Niewłaściwe skreślić.